

BNP PARIBAS

Gwarancje i faktoring jako filary bezpiecznego finansowania biznesu

Agenda

10:00 – 10:30	Spojrzenie na bieżącą sytuację w otoczeniu makroekonomicznym
<i>Michał Dybuła</i> , Główny Ekonomista, BNP Paribas Bank Polska
10:30 – 12:00	Kiedy Gwarancja chroni, a kiedy nie? Kluczowe wnioski dla biznesu
<i>mec. Przemysław Wierzbicki</i> , Managing Partner, Wierzbicki&Co.
12:00 – 12:30	Przerwa kawowa
12:30 – 13:30	Skuteczne zarządzanie ryzykiem i płynnością. Perspektywa faktora i ubezpieczyciela – panel dyskusyjny ▪ <i>Agnieszka Fieback</i>, członkini zarządu ds. sprzedaży, BNP Paribas Faktoring – moderator▪ <i>Tomasz Drebot</i>, członek zarządu, RiskMan – moderator▪ <i>Dorota Dąbalewska</i>, członkini zarządu ds. ryzyka, BNP Paribas Faktoring▪ <i>Joanna Pająk</i>, Dyrektor Biura Oceny Ryzyka, Allianz Trade▪ <i>Bartłomiej Mystkowski</i>, Head of Global ASGET Region / Senior Manager Global, Atradius S.A. oddział w Polsce▪ <i>Mieczysława Fyk-Łazar</i>, Wiceprezes, Dyrektor Operacyjna, Adamietz S.A..▪ <i>Sebastian Lorecki</i>, Credit Manager, Samsung Electronics
13:30 – 14:00	Sesja Q&A
14:00	Lunch

BNP PARIBAS

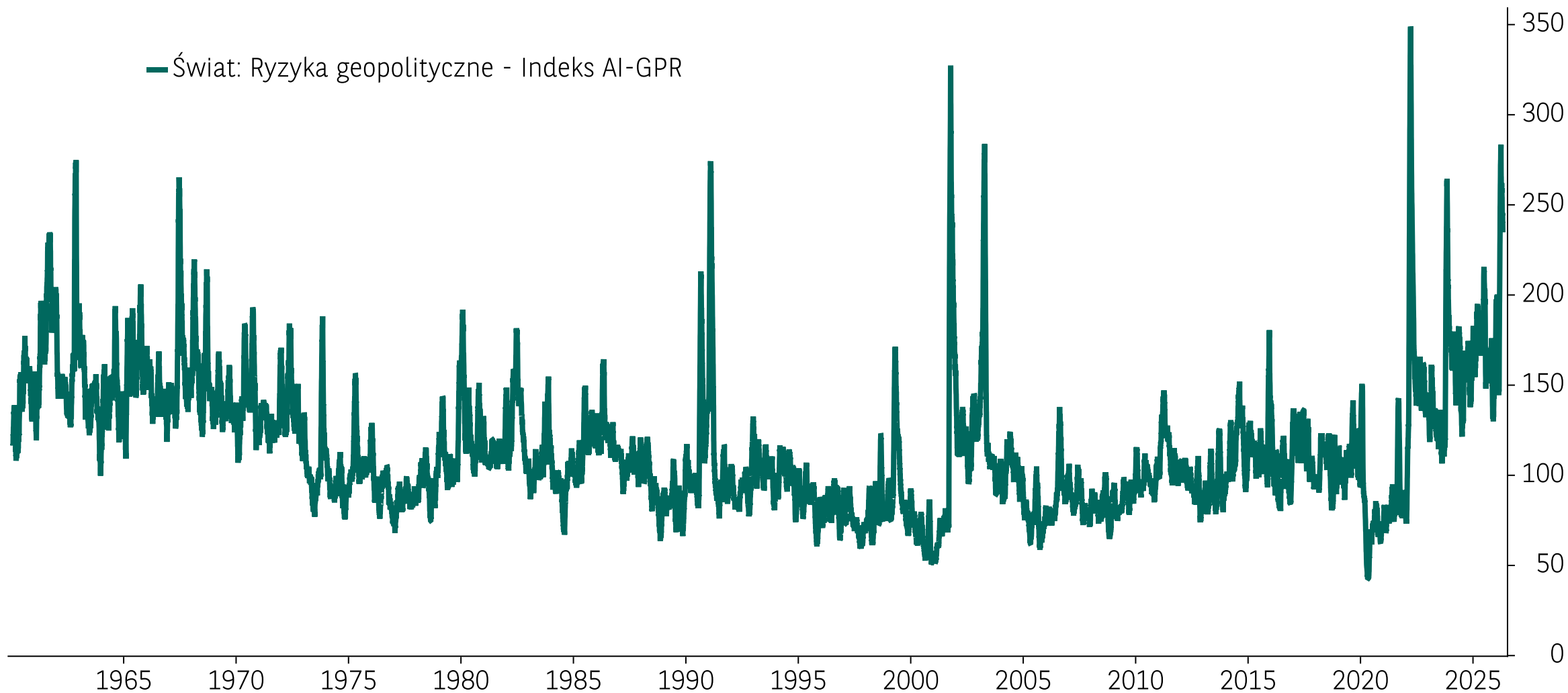
BNP PARIBAS
FAKTORING

Perspektywy gospodarcze: Nawigując wśród geopolitycznych raf

BNP PARIBAS

NAPIĘCIA GEOPOLITYCZNE CORAZ SILNIEJSZE..

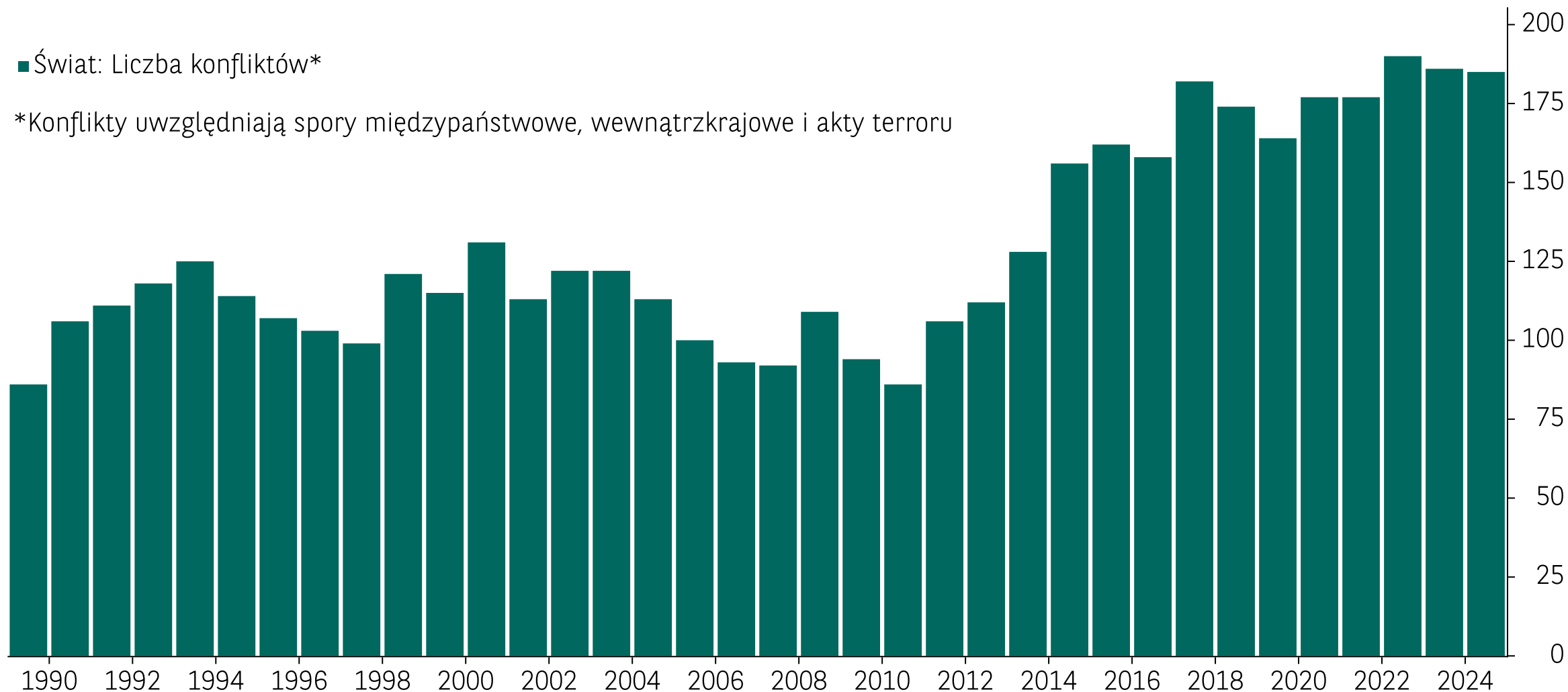

...i coraz częstsze

BEZPIECZEŃSTWO NA ŚWIECIE MALEJE

■ Świat: Liczba konfliktów*

*Konflikty uwzględniają spory międzypaństwowe, wewnętrzne i akty terroru

...ostatnia dekada przyniosła wyraźny wzrost konfliktów

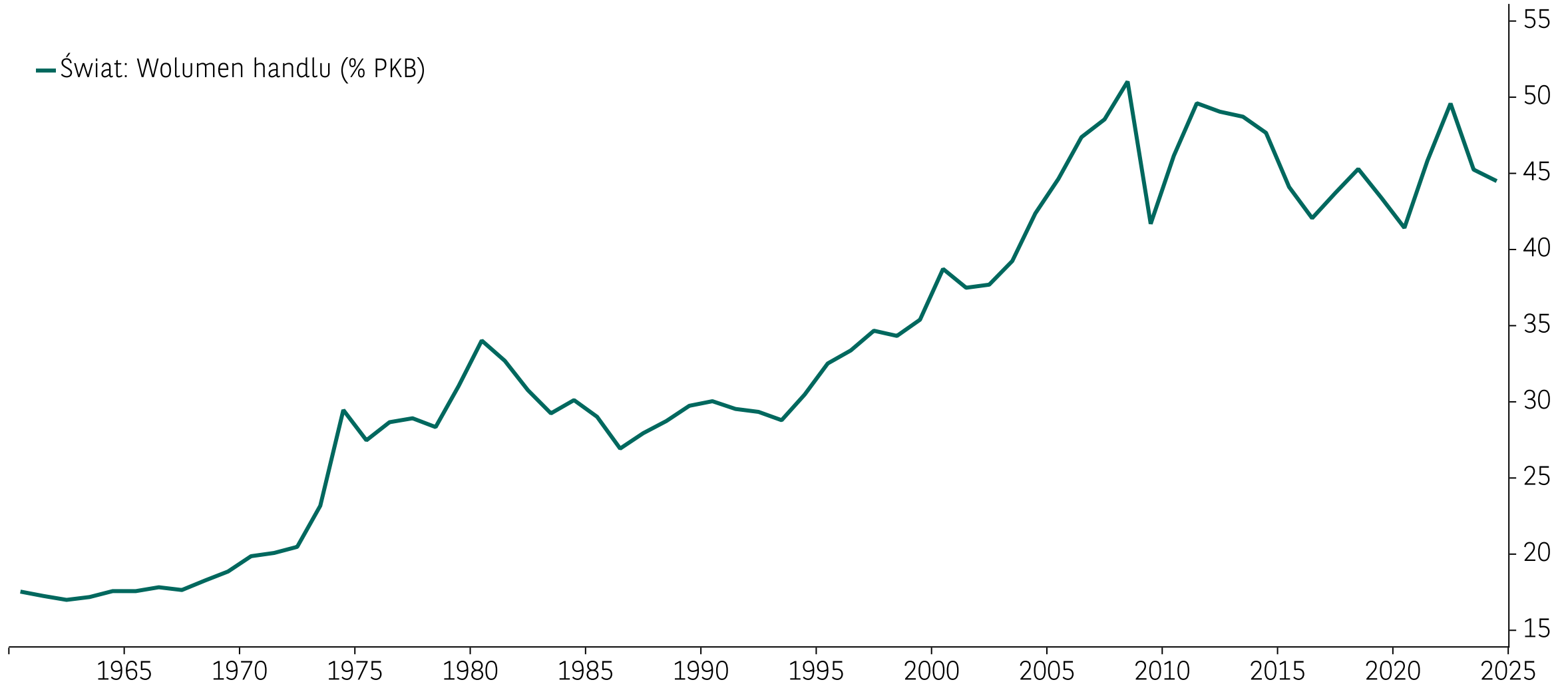

BNP PARIBAS

Bank zmieniającego się świata

12 maja 2026

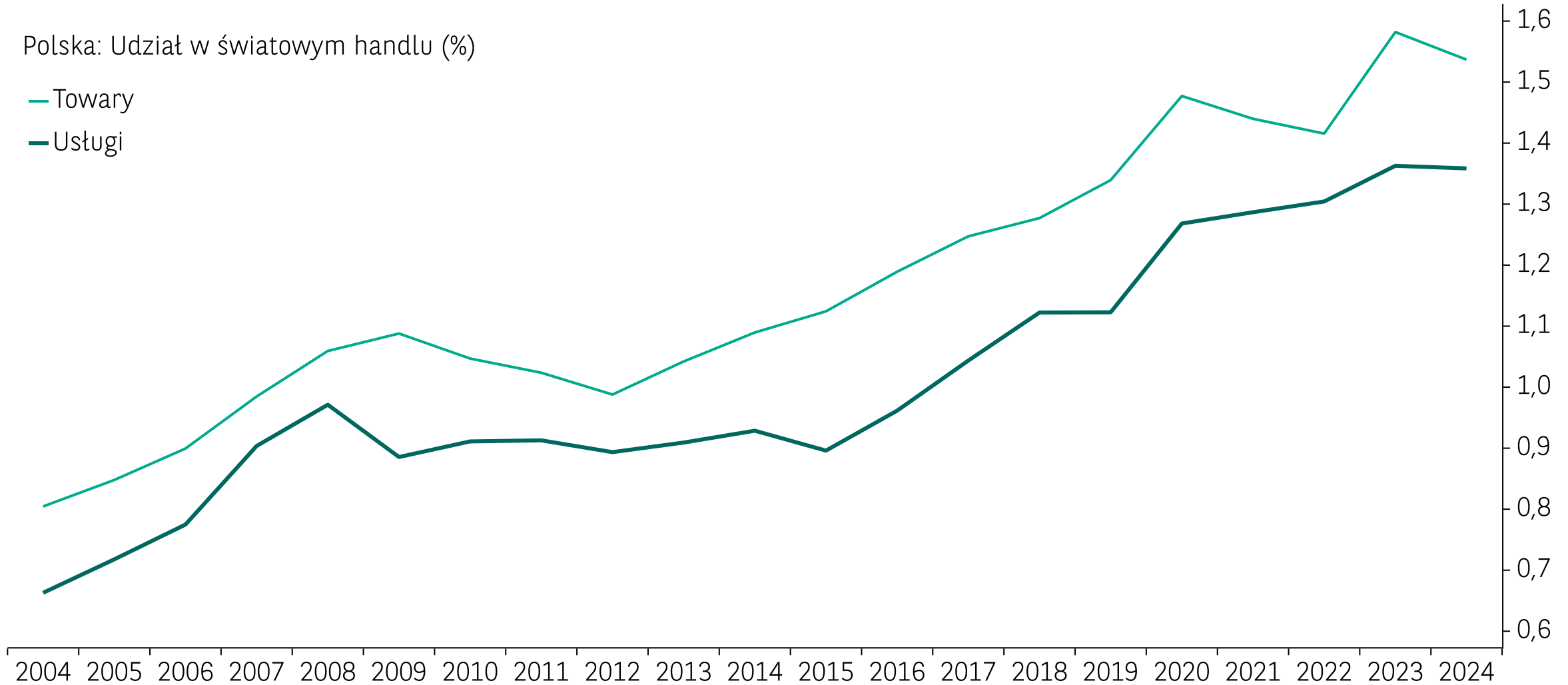
GLOBALIZACJA GOSPODARKI...

...w odwrocie?

POLSKA SKORZYSTAŁA NA POZIMNOWOJENNYM ŁADZIE...

Polska: Udział w światowym handlu (%)

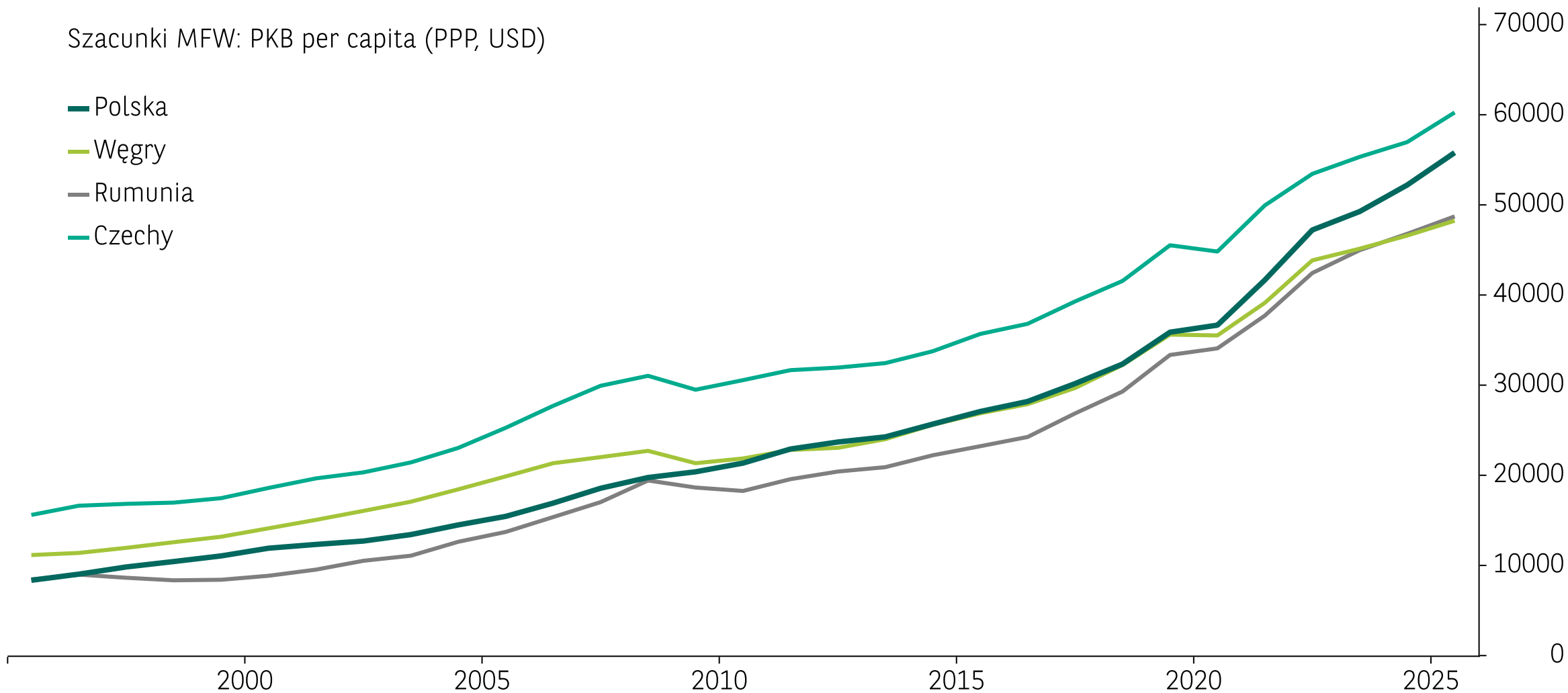

... a zwłaszcza na wejściu do Unii Europejskiej

TEMPO REALNEJ KONWERCENCJI POLSKI...

Szacunki MFW: PKB per capita (PPP, USD)

- Polska
- Węgry
- Rumunia
- Czechy

... zdecydowanie najszybsze w całym regionie

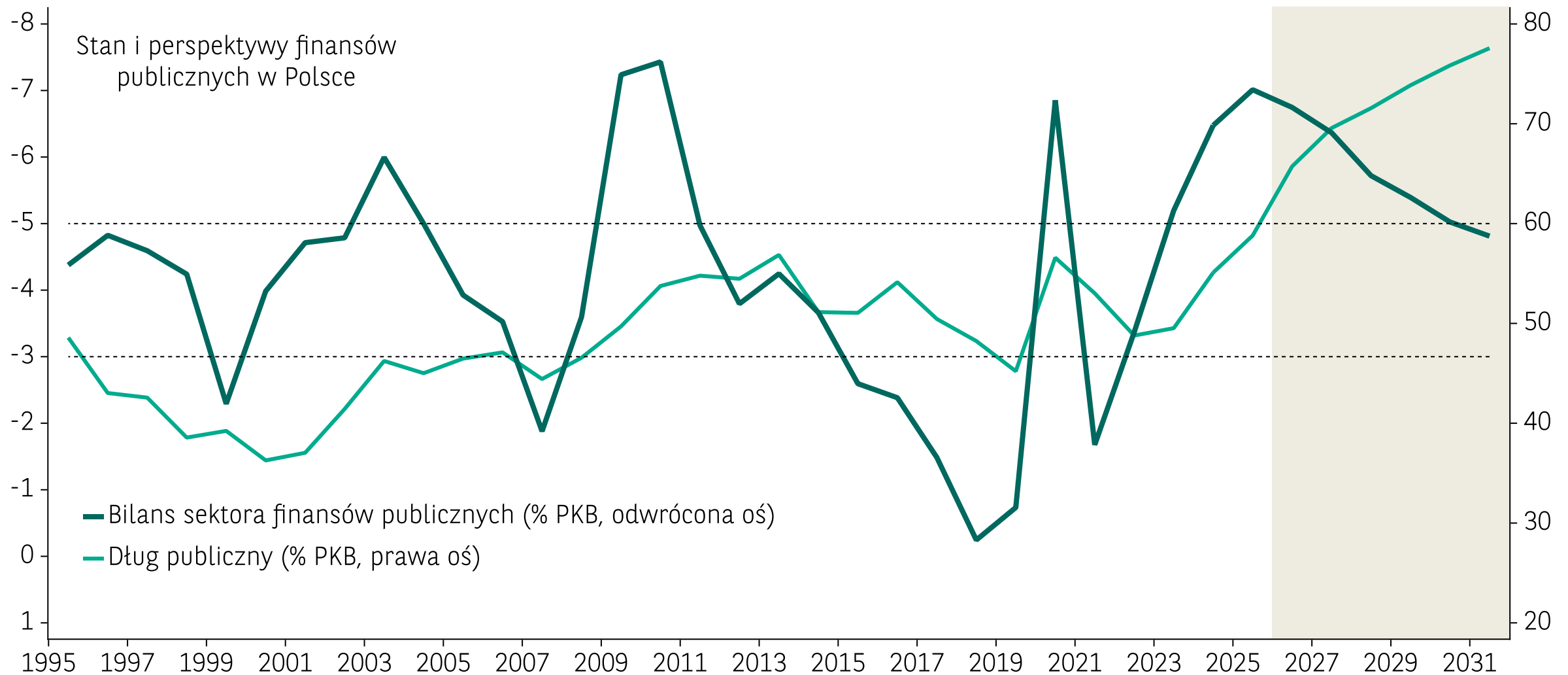

BNP PARIBAS

Bank zmieniającego się świata

12 maja 2026

SYTUACJA I PERSPEKTYWY FINANSÓW PUBLICZNYCH...

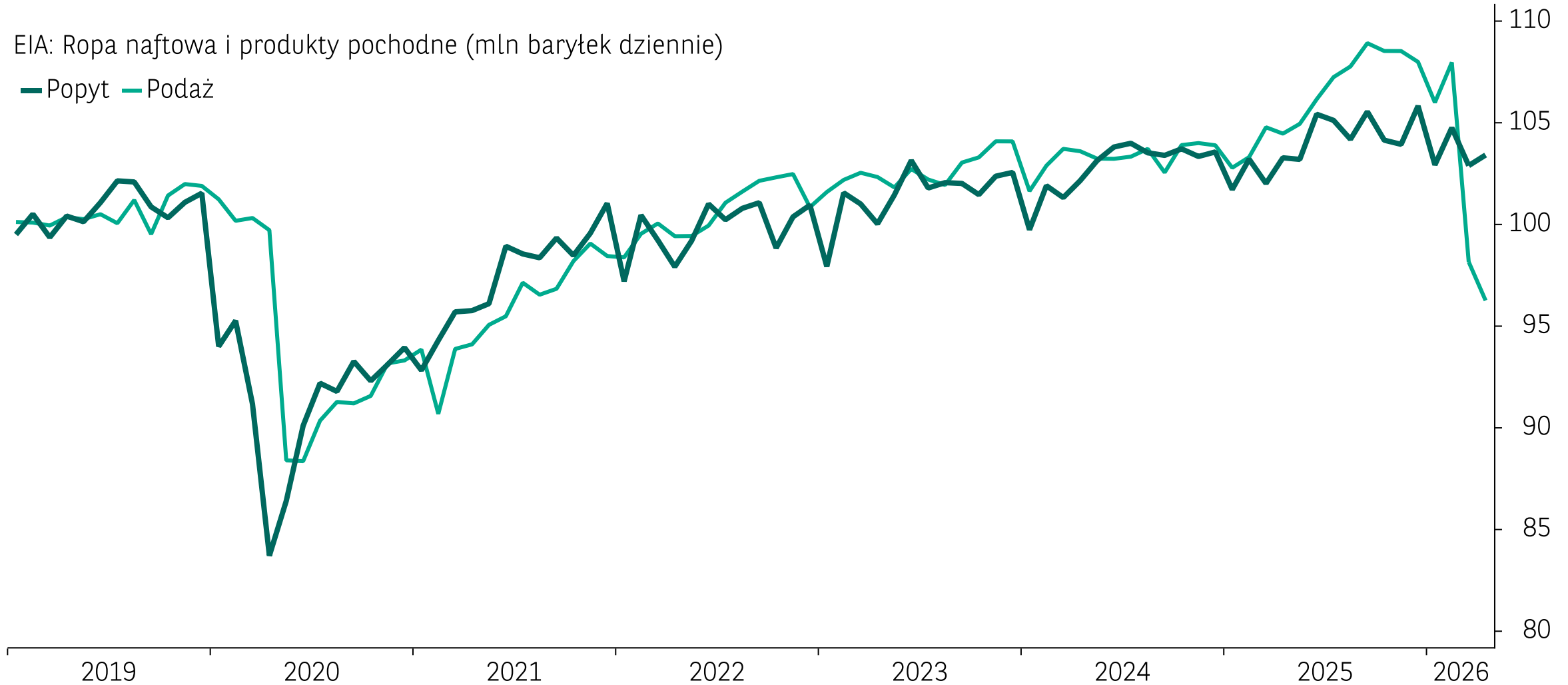

... mącą obraz sukcesu gospodarczego

WOJNA W IRANIE I BLOKADA CIEŚNINY ORMUZ...

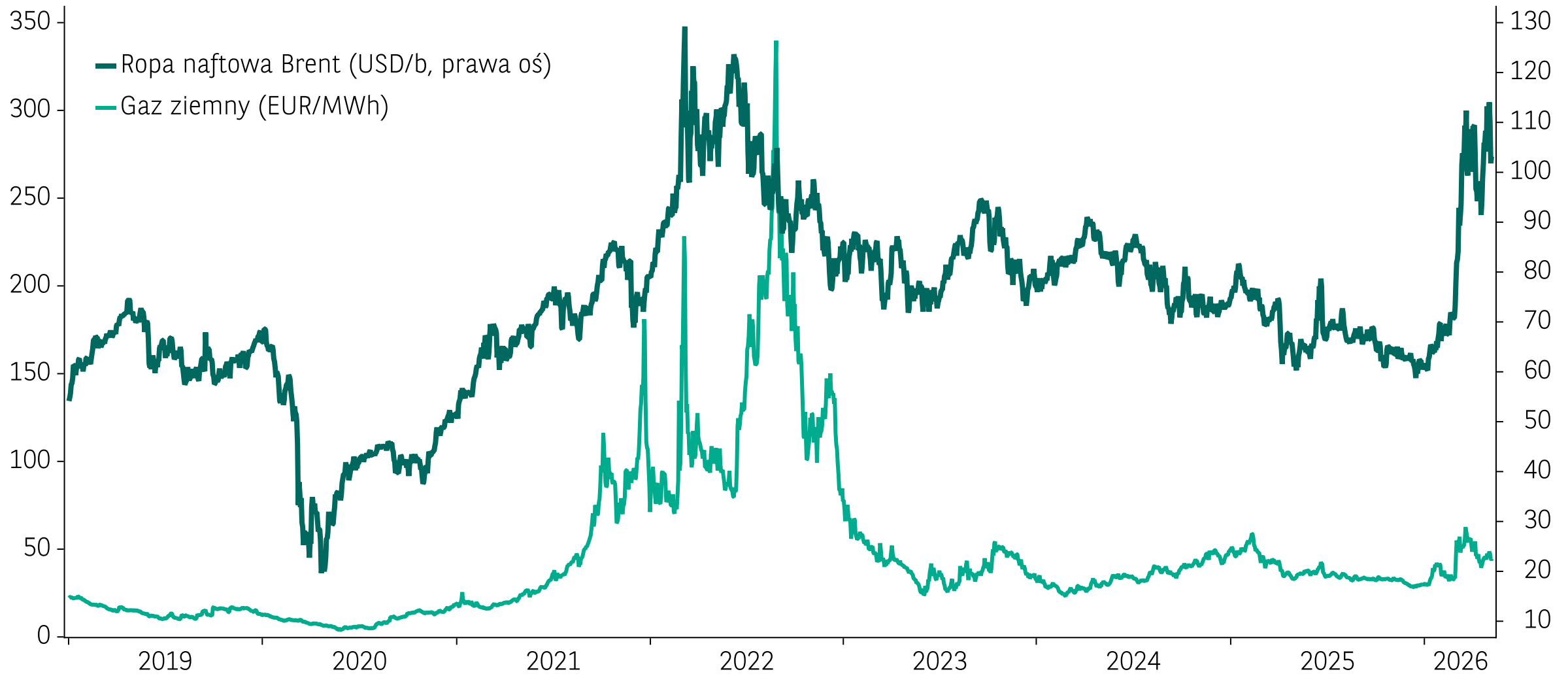
EIA: Ropa naftowa i produkty pochodne (mln baryłek dziennie)

— Popyt — Podaż

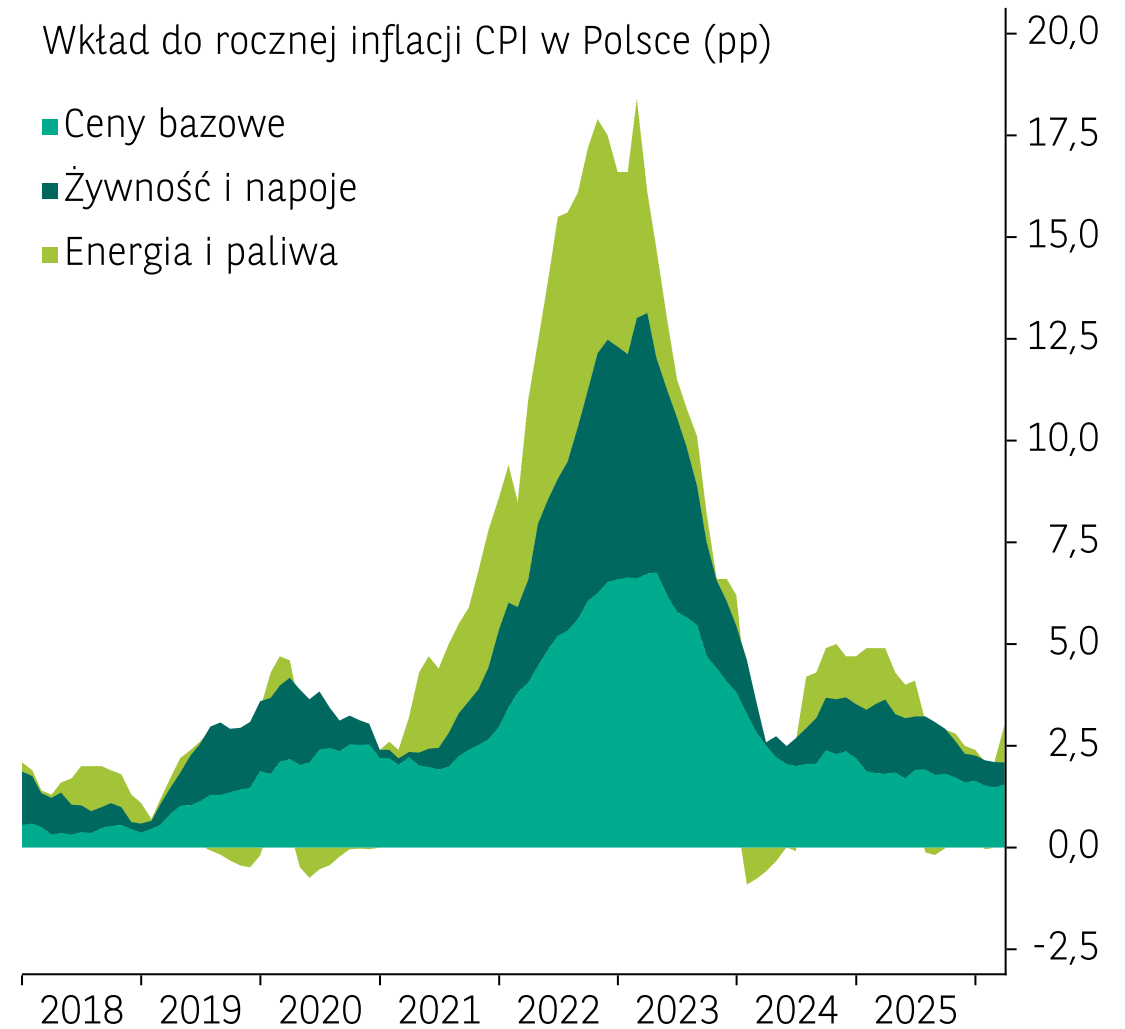
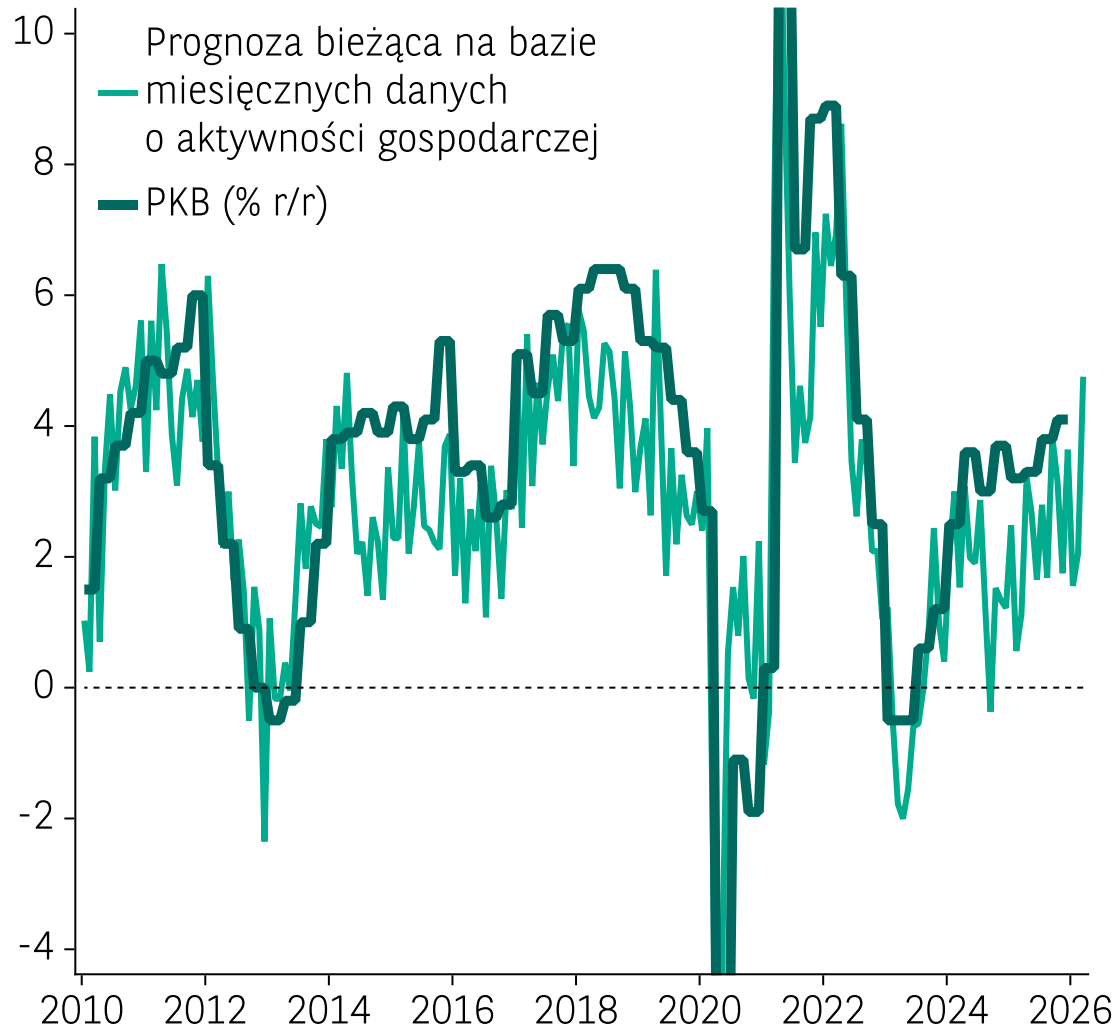
... stanowi gigantyczny szok podażowy, zwłaszcza dla krajów importujących surowce energetyczne

WZROST CEN ROPY NAFTOWEJ I GAZU...

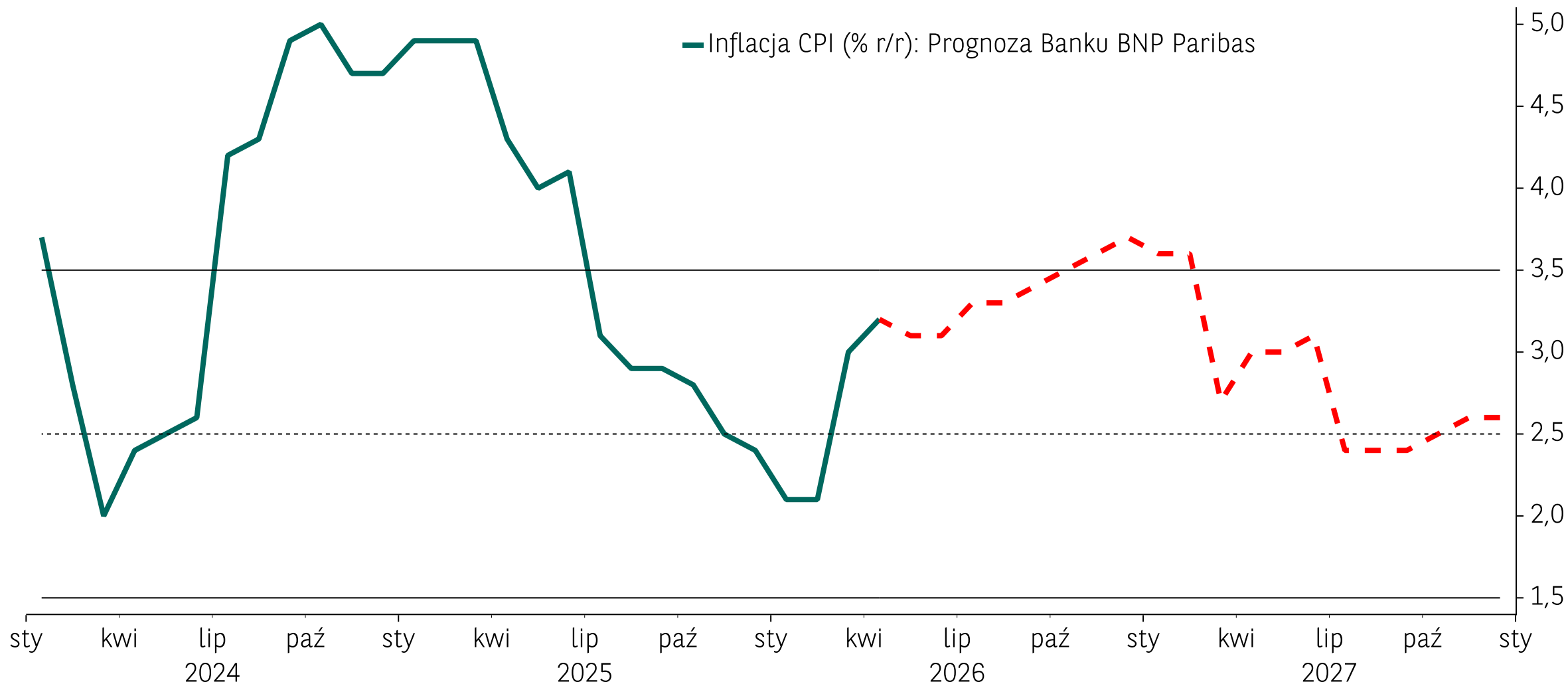
... mniejszy niż po wybuchu wojny na Ukrainie

SZOK PODAŻOWY BEZ WIĘKSZEGO WPŁYWU...

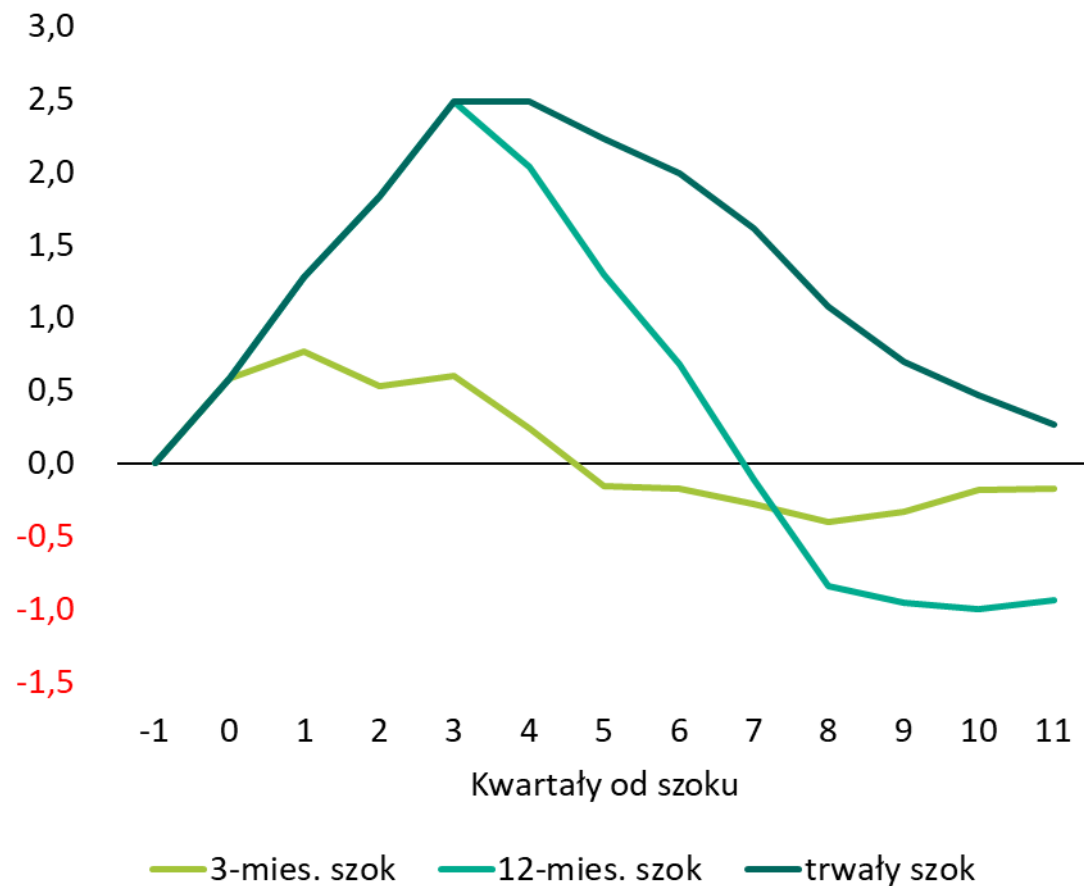
... na gospodarkę w marcu

... ALE INFLACJA PRAWDOPODOBNIE PRZEKROCZY GÓRNE PASMO WAHAŃ WOKÓŁ CELU CPI...

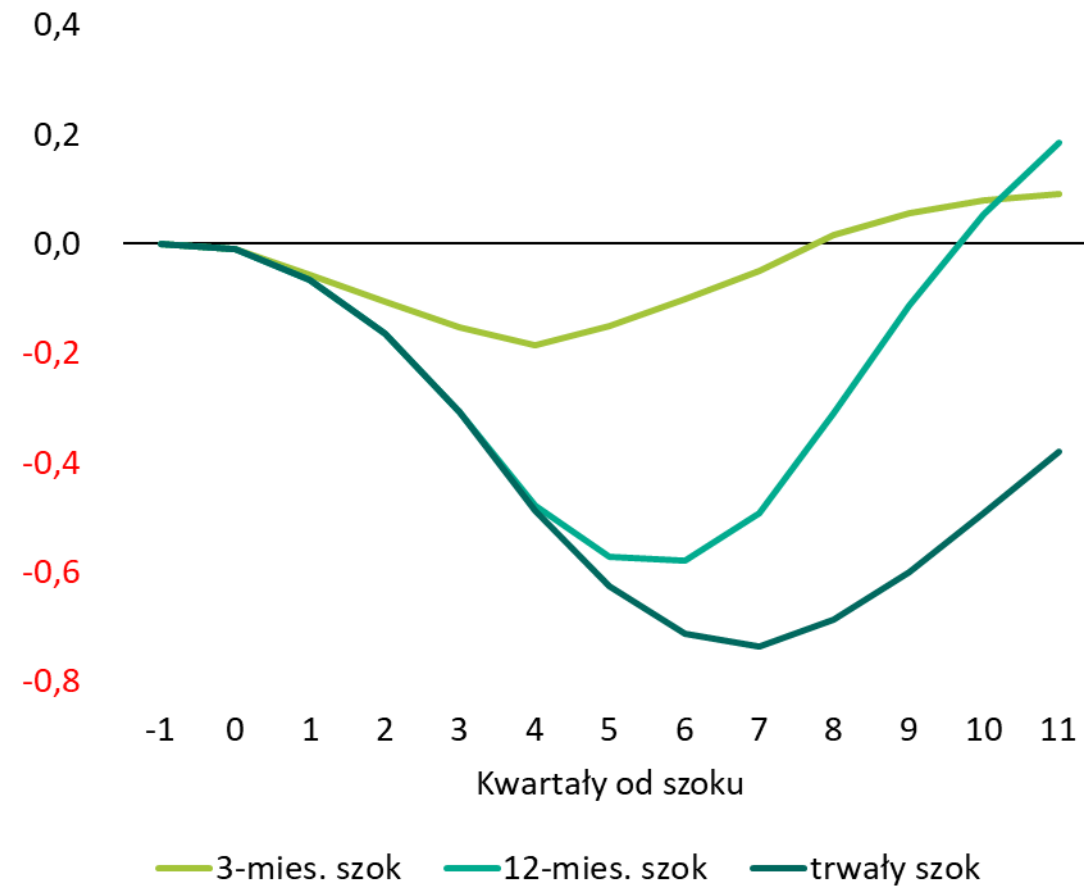

... nawet zakładając deeskalację sytuacji na Bliskim Wschodzie

Wpływ szoku cen surowców energetycznych o 60%
na roczną inflację CPI (pp)

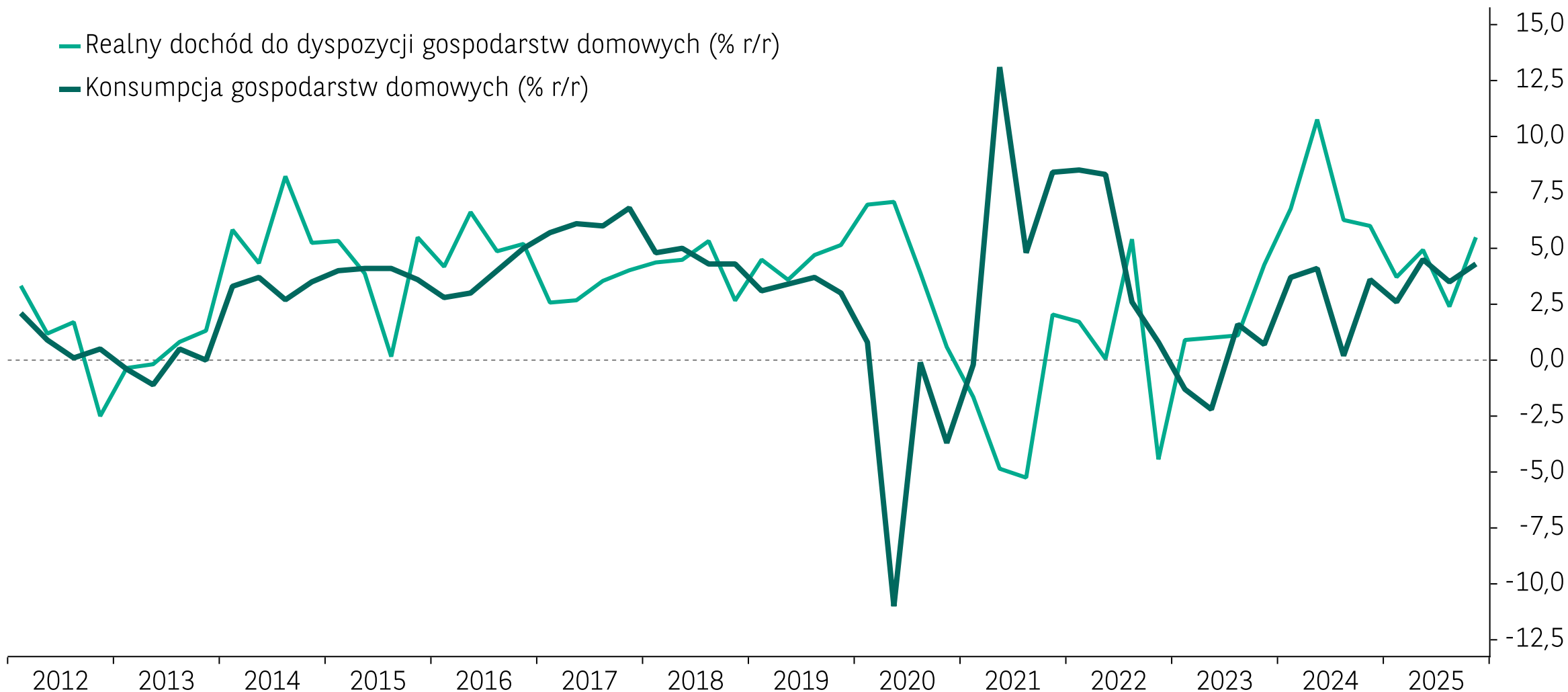

Wpływ szoku cen surowców energetycznych o 60%
na wzrost PKB w ujęciu rocznym (pp)

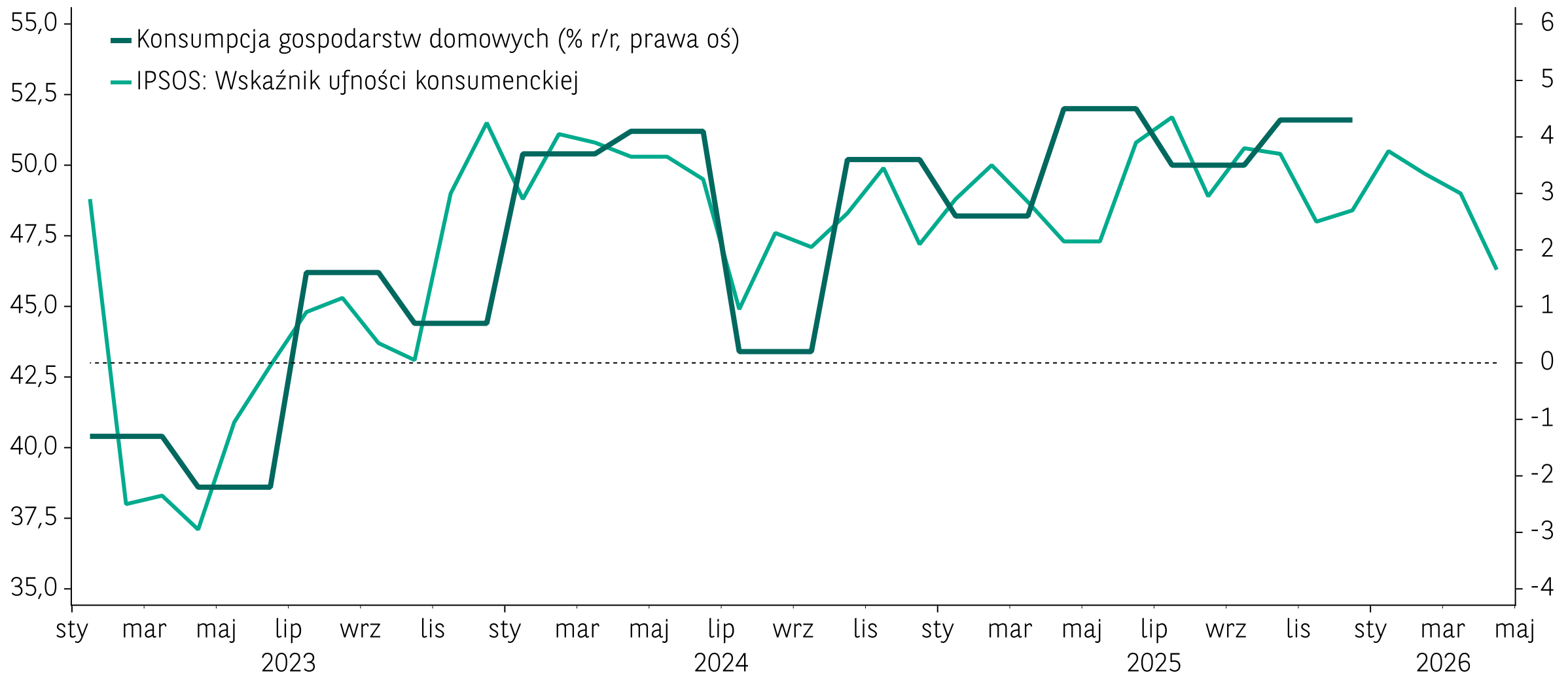
... obarczone ogromną niepewnością

POLSKI KONSUMENT (WCIAŻ) W DOBREJ SYTUACJI...

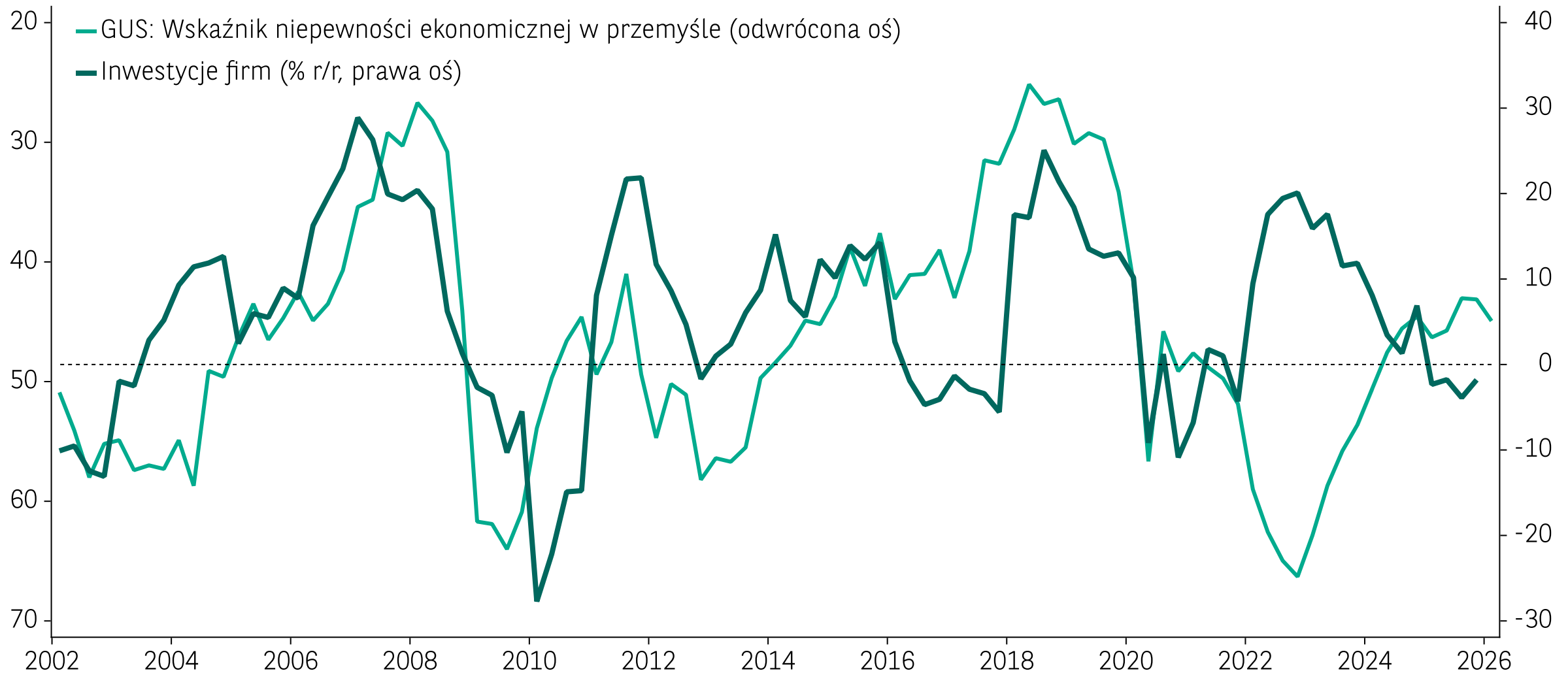
... realne dochody rosną bowiem w niezłym tempie

... LECZ POGORSZENIE NASTROJÓW...

... wskazuje na słabnące tempo wzrostu wydatków gospodarstw domowych

INWESTYCJE PRZEDSIĘBIORSTW A NIEPEWNOŚĆ

Związek przyczynowo skutkowy słabszy niż w przeszłości?

KTÓRE SEKTORY SĄ NAJBARDZIEJ WRAŻLIWE NA ZMIANY CEN SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH?

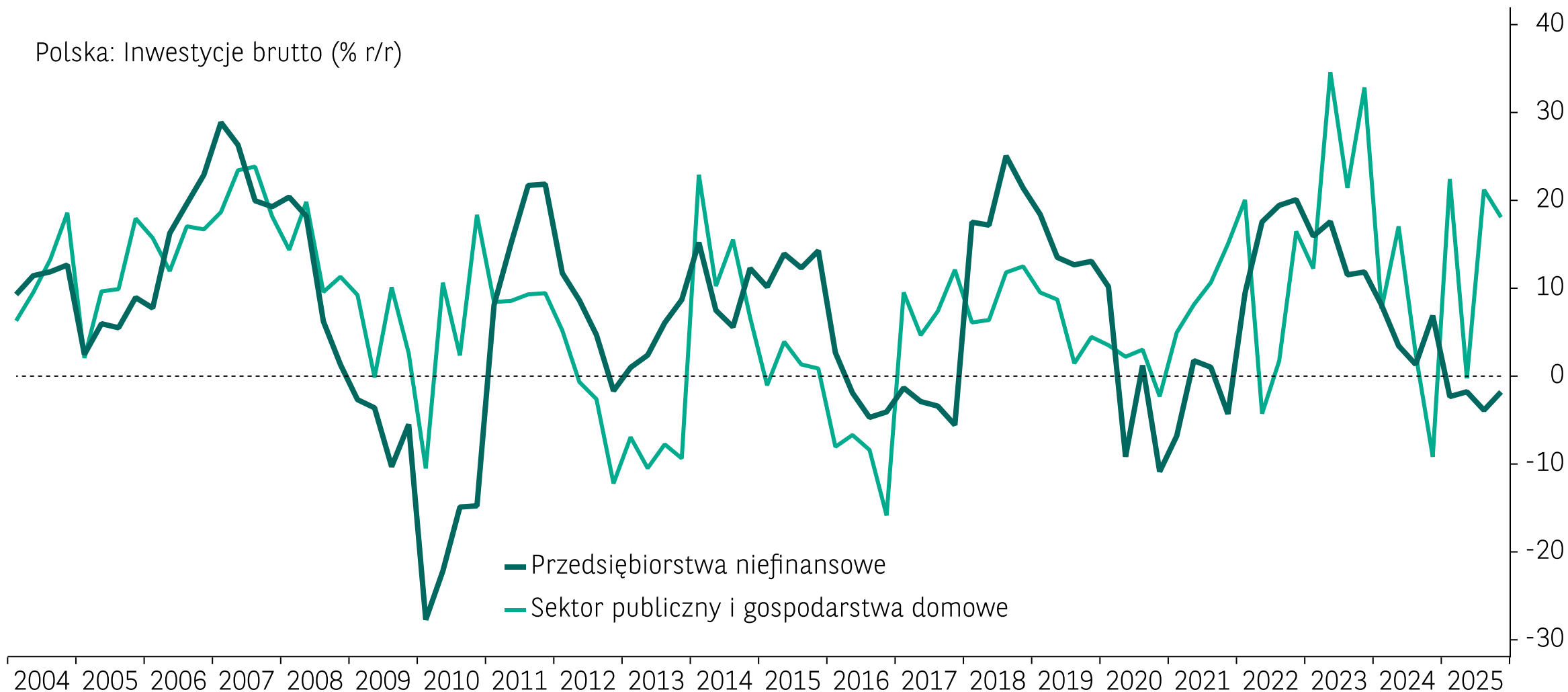
Szacowany bezpośredni koszt surowców energetycznych: ropa naftowa i gaz ziemny vs. przychody netto sektorów	2021	2022	2023	2024	średnia 2021-24
Transport	9,3%	11,2%	8,8%	8,0%	9,3%
Drogowy	10,1%	12,9%	10,3%	9,5%	10,7%
Pozostały	2,9%	1,2%	0,8%	0,7%	1,4%
Przemysł	1,0%	1,8%	0,7%	0,7%	1,1%
Górnictwo i wydobywanie	0,9%	1,4%	0,8%	0,8%	1,0%
Żywność, napoje i tytoń	0,6%	1,3%	0,5%	0,4%	0,7%
Tkaniny i skóra	0,6%	1,3%	0,5%	0,5%	0,7%
Drewno i wyroby z drewna	0,3%	0,5%	0,3%	0,3%	0,3%
Papier i druk	0,9%	1,8%	0,7%	0,6%	1,0%
Chemia i petrochemia	9,4%	13,8%	5,8%	6,0%	8,8%
Minerały niemetaliczne	3,9%	7,5%	2,6%	2,1%	4,0%
Żelazo i stal	2,0%	3,1%	1,6%	1,5%	2,0%
Metale nieżelazne	2,7%	4,9%	1,7%	1,8%	2,8%
Maszyny	0,2%	0,4%	0,1%	0,1%	0,2%
Sprzęt transportowy	0,2%	0,3%	0,1%	0,1%	0,2%
Budownictwo	0,4%	0,8%	0,5%	0,5%	0,5%
Pozostałe branże przemysłowe	0,2%	0,5%	0,2%	0,2%	0,3%
Pozostałe sektory					
Rolnictwo	2,9%	3,0%	2,8%	2,2%	2,7%
Usługi komercyjne i publiczne	0,2%	0,4%	0,1%	0,1%	0,2%

Źródło: Eurostat, Macrobond, BNP Paribas Polska

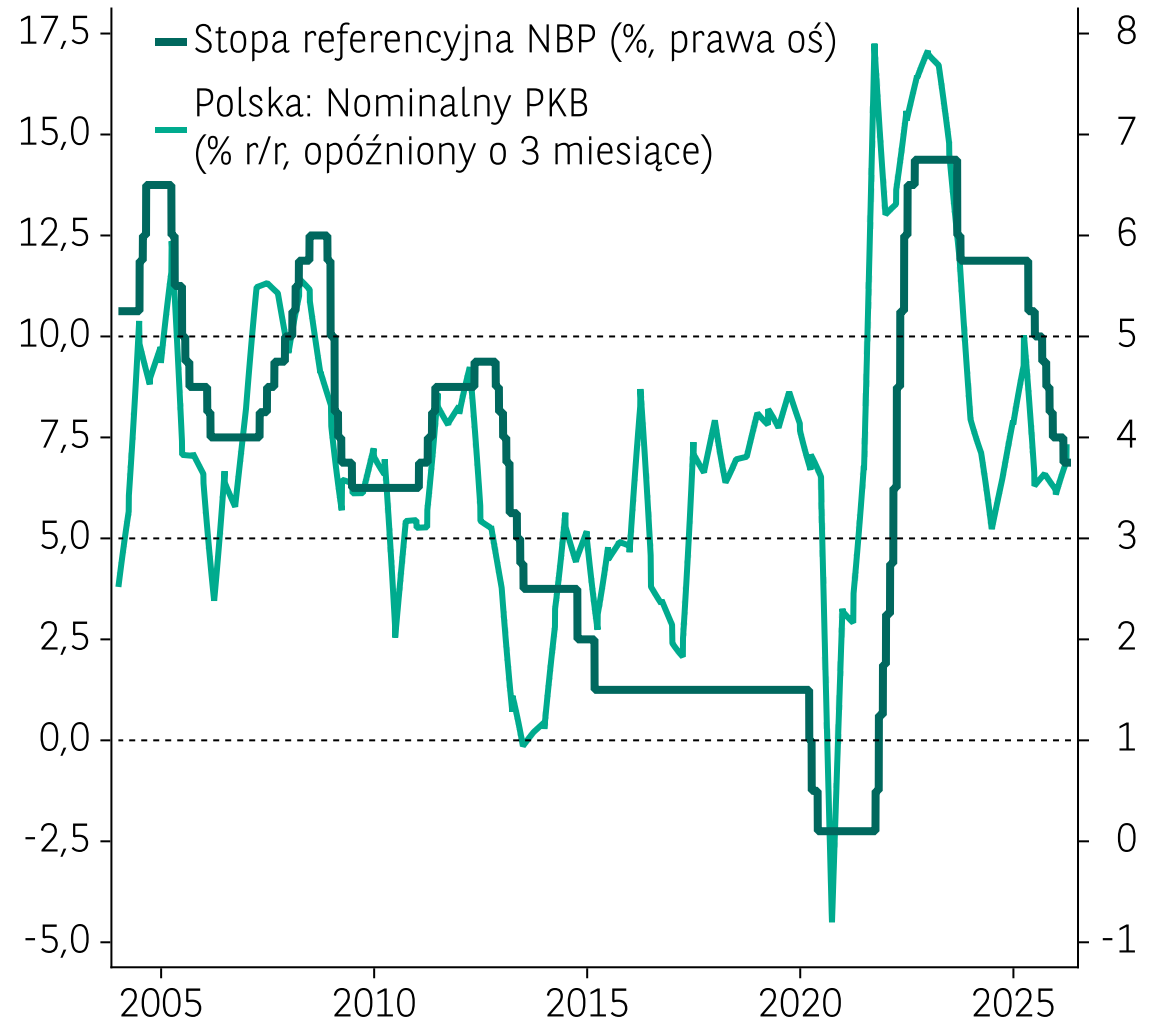
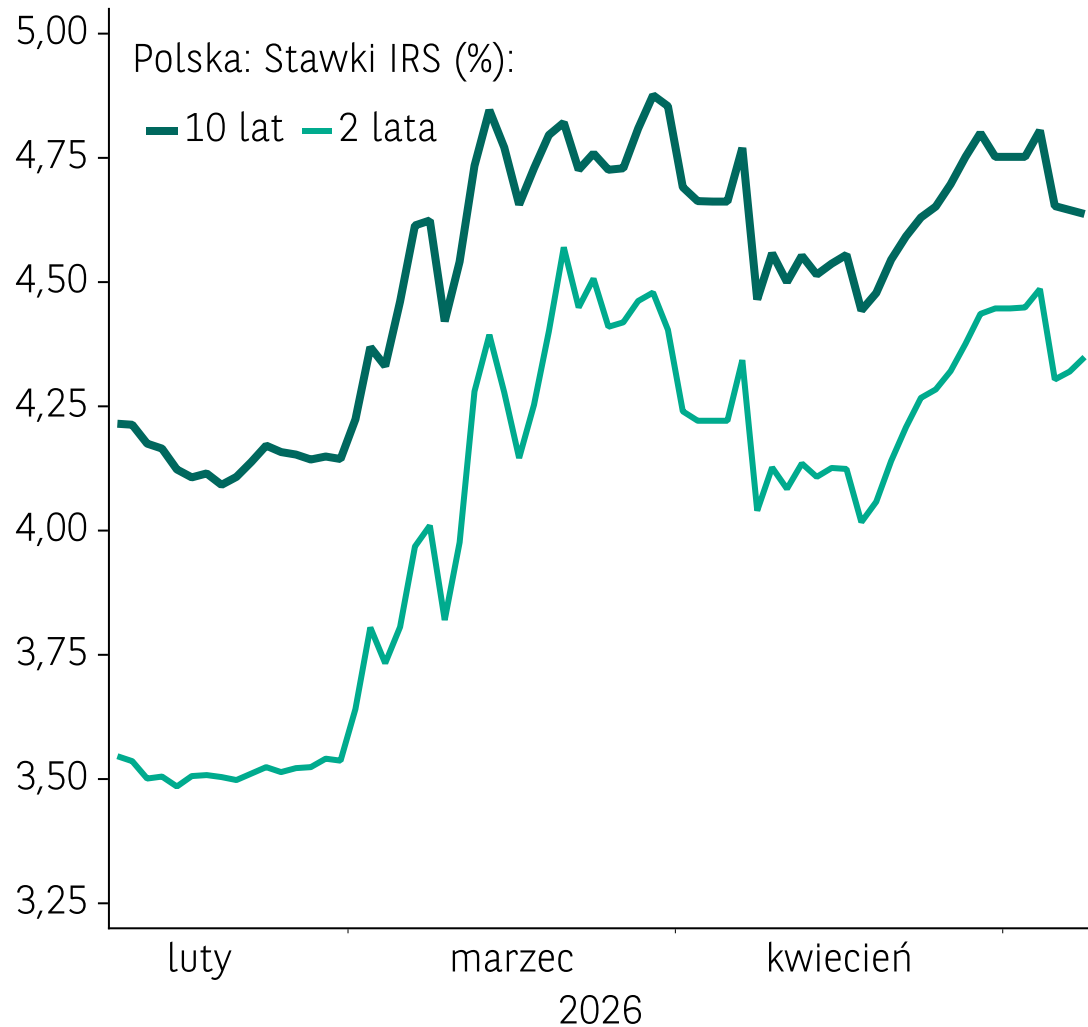
NAPŁYW ŚRODKÓW UNIJNYCH W BIEŻĄCYM ROKU...

Polska: Inwestycje brutto (% r/r)

... pomoże utrzymać szybki wzrost inwestycji w gospodarce ogółem

RYNEK WYCENIA PODWYŻKI STÓP PROCENTOWYCH...

... ale sama inflacja nie jest jedynym czynnikiem wpływającym na RPP

POLSKA JEST SILNIE UZALEŻNIONA OD IMPORTU SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH

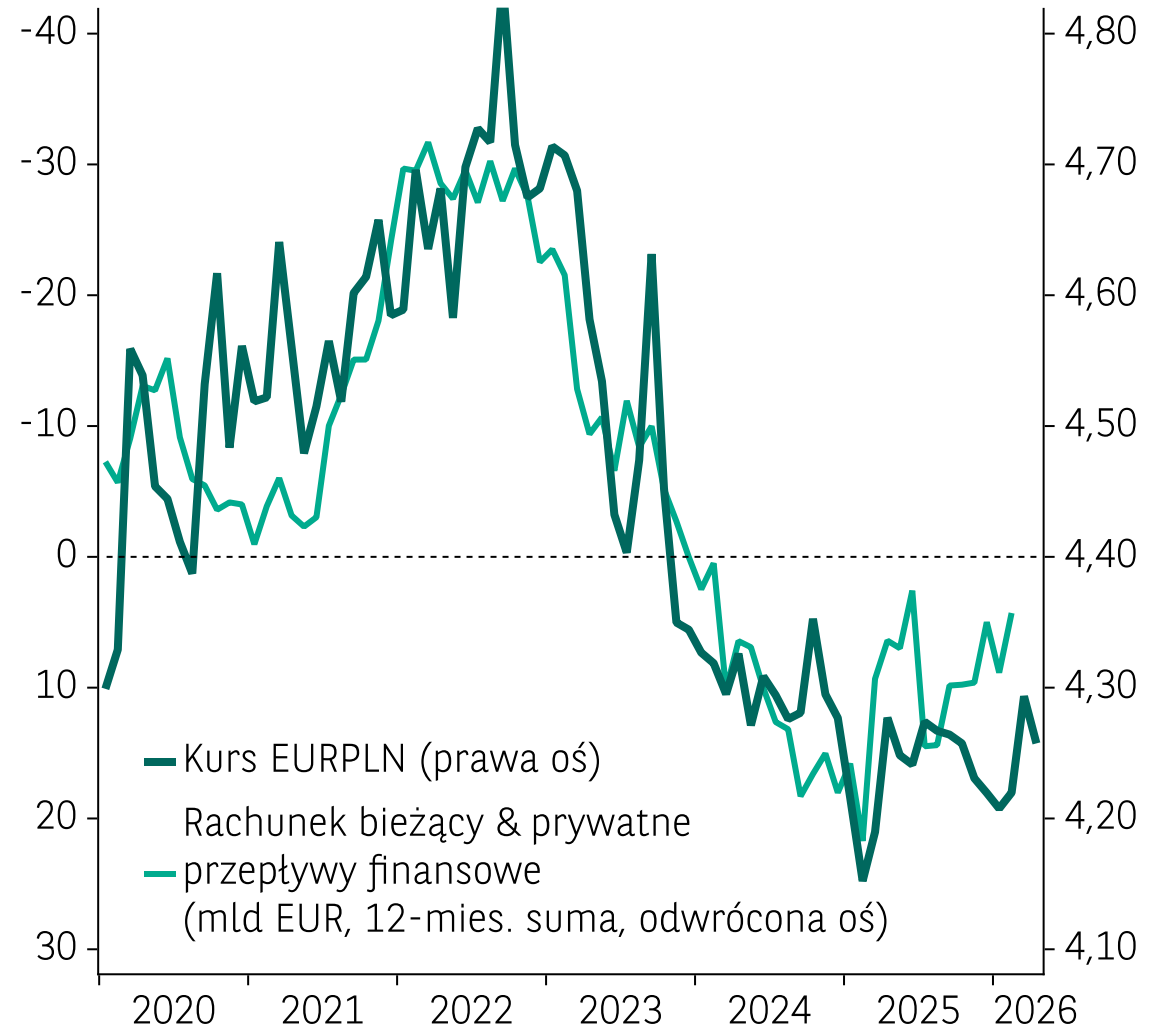
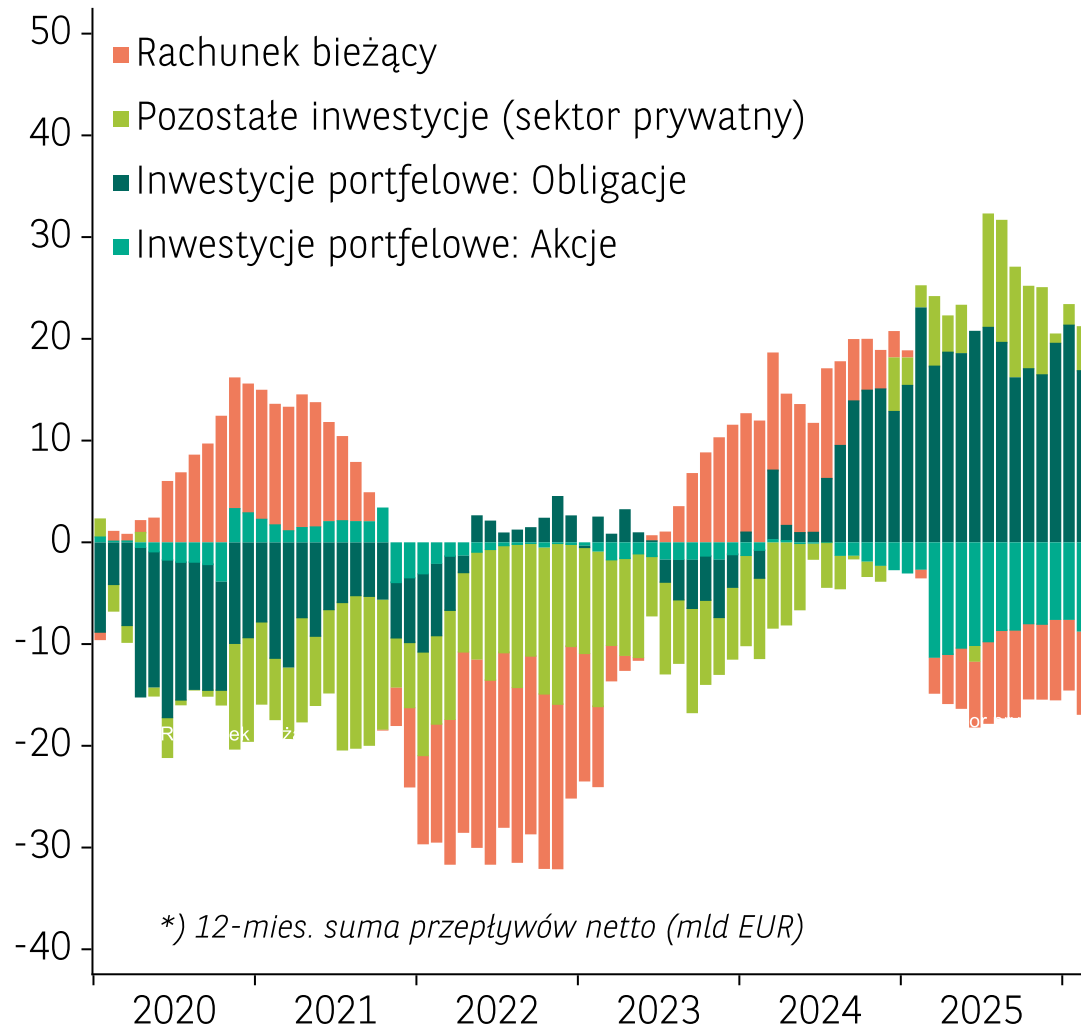
Podaż ropy naftowej oraz produktów rafinacji i ich szacowana wartość	Podaż* (mln baryłek)	Wartość przy cenie 60 USD/b (mln USD)	Wartość przy cenie 100 USD/b (mln USD)	Różnica (mln USD)
Energia dostępna brutto	244,36	14 661	24 436	9 774
Produkcja pierwotna (krajowa)	6,02	361	602	241
Recycling i odzysk surowca	0,44	26	44	18
Import	288,64	17 318	28 864	11 545
Eksport	44,11	2 646	4 411	1 764
Zmiana zapasów	-6,63	-398	-663	-265

Podaż gazu ziemnego i szacowana wartość	Podaż* (TWh)	Wartość przy cenie 30 EUR/MWh (mln EUR)	Wartość przy cenie 55 EUR/MWh (mln EUR)	Różnica (mln EUR)
Energia dostępna brutto	197,33	5 920	10 853	4 933
Produkcja pierwotna (krajowa)	35,82	1 075	1 970	895
Import	156,19	4 686	8 591	3 905
Eksport	0,95	29	52	24
Zmiana zapasów	6,27	188	345	157

Źródło: Eurostat, Macrobond, BNP Paribas Polska; *) dane za 2024 rok

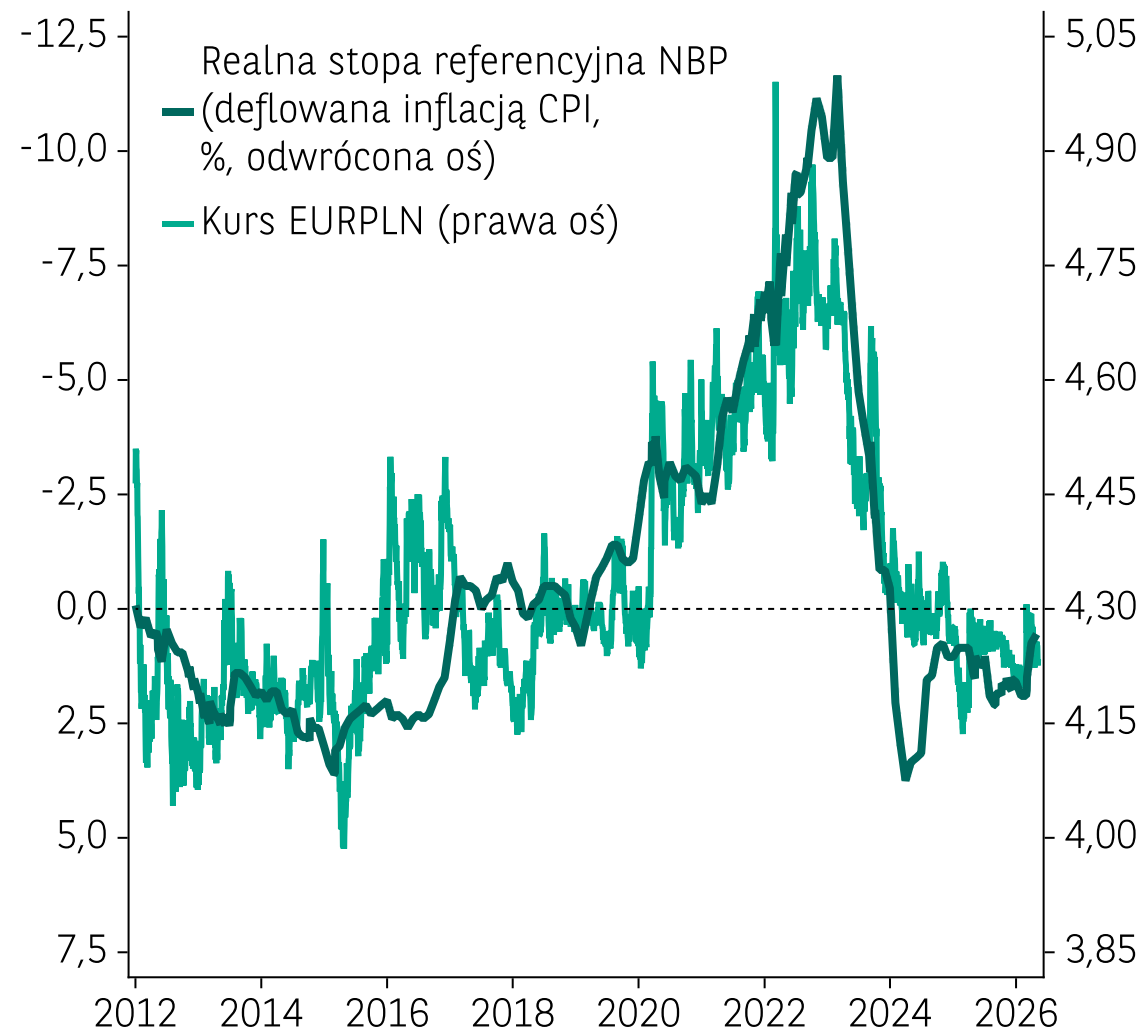
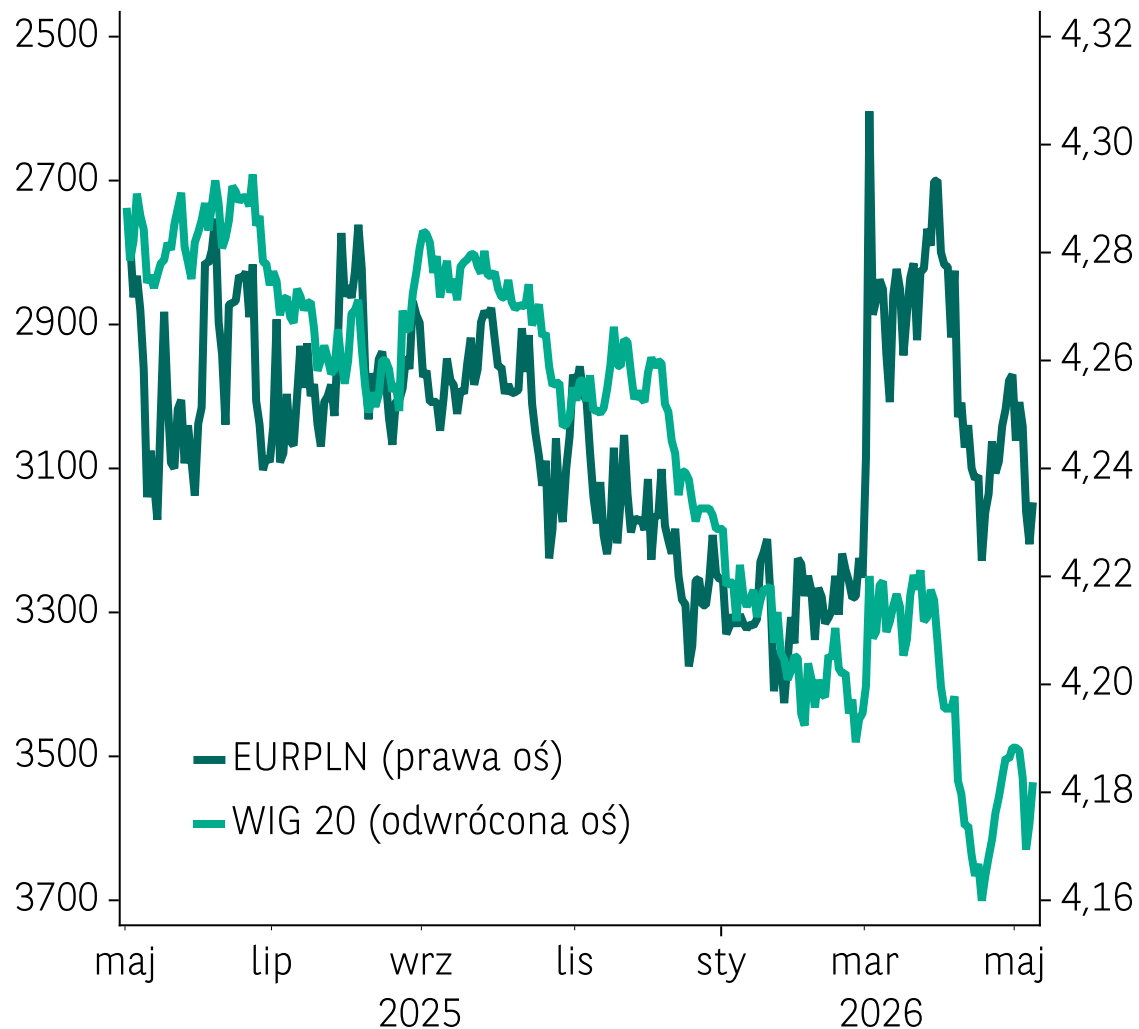

STRUKTURA BILANSU PŁATNICZEGO...

... determinuje kurs EURPLN

PRZEPŁYWY KAPITAŁOWE...

... są jednak ważniejsze niż bilans handlowy

Osoba/y zaangażowane w sporządzenie raportu: Michał Dybuła

Źródła do danych na wykresach: EIA, ICE, OECD, S&P Markit, Eurostat, GUS, Bloomberg, NBP, BEA, US Census Bureau, Fed, Komisja Europejska, Macrobond, BNP Paribas Bank Polska.

WAŻNA INFORMACJA: Niniejsza publikacja została przygotowana przez Bank BNP Paribas Bank Polska S.A. i stanowi publikację handlową w rozumieniu przepisów MiFID II (Dyrektywa 2014/65/EU). Nie stanowi badania inwestycyjnego w rozumieniu MiFID II i w związku z tym nie została przygotowana zgodnie z wymogami prawnymi zapewniającymi niezależność badań inwestycyjnych i nie podlega żadnym zakazom w zakresie rozpowszechniania badań inwestycyjnych.

Niniejsza publikacja ma charakter wyłącznie informacyjny i nie może być traktowana jako doradztwo inwestycyjne. Nie stanowi również oferty ani propozycji zawarcia jakiejkolwiek transakcji, jak również nie jest formą reklamy ani oferty sprzedaży jakiejkolwiek usługi świadczonej przez Bank BNP Paribas Bank Polska S.A.

Przedstawione opinie i komentarze pozostają aktualne wyłącznie w momencie ich wydania. Przy ich opracowaniu wykorzystano źródła informacji, które są uważane za wiarygodne i dokładne, jednak zastrzegamy, iż mimo to mogą być one niekompletne lub skrócone.

Niniejszy dokument stanowi własność Banku. Kopiowanie i rozpowszechnianie niniejszego dokumentu w całości lub w części możliwe jest wyłącznie po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody Banku.

BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa, zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000011571, posiadający NIP 526-10-08-546 oraz kapitał zakładowy w wysokości 147 880 491 zł w całości wpłacony.

Bank BNP Paribas Bank Polska S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa.

BNP PARIBAS

Bank zmieniającego się świata

Gwarancje i faktoring jako filary bezpiecznego finansowania biznesu

BNP PARIBAS

BNP PARIBAS
FAKTORING

Wierzbicki & Co

KIEDY GWARANCJA CHRONI, A KIEDY NIE? KLUCZOWE WNIOSKI DLA BIZNESU

Przemysław Wierzbicki

Managing Partner | Adwokat

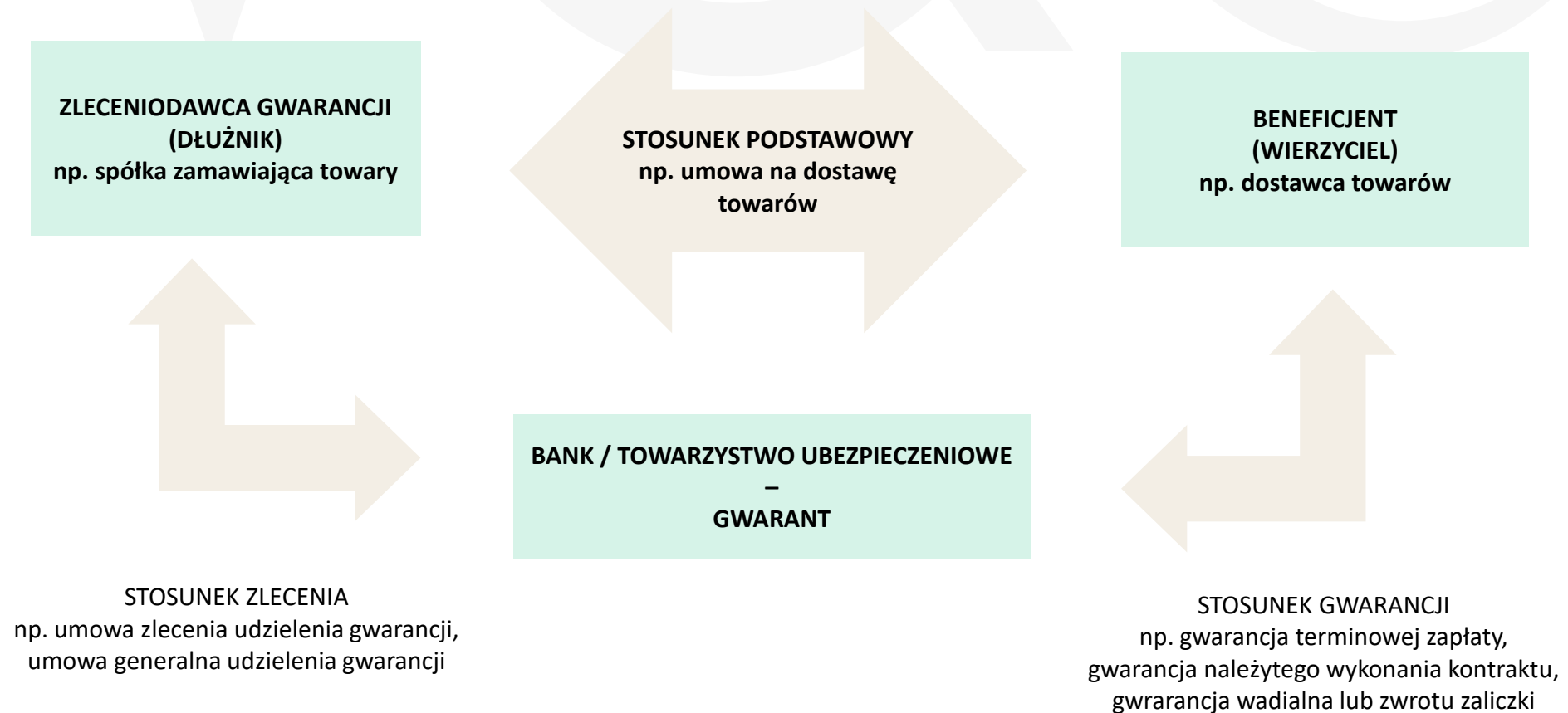
AGENDA

1. Gwarancja bankowa jako umowa – oraz kiedy chroni?
2. Popularne klauzule gwarancyjne w orzecznictwie – jak uniknąć pułapek?
 - Zakres gwarancji – jakie roszczenia są tak naprawdę objęte gwarancją?
 - Termin ważności – o co warto zabiegać, żeby zostało zapisane w gwarancji?
 - Jak skutecznie złożyć żądanie? – klauzula poświadczenia podpisu, pośrednictwo banku, etc.
3. Jak sobie poradzić z gwarancją elektroniczną? Aktualne problemy
4. Dyskusja i pytania

Wyżej wymienione zagadnienia zilustrujemy praktycznymi przykładami osadzonymi w realiach obrotu bankowego

GWARANCJA BANKOWA JAKO UMOWA

GWARANCJA BANKOWA JAKO UMOWA

GWARANCJA BANKOWA JAKO UMOWA

Przykład

1. Gwarant wystawił gwarancję bankową stanowiącą zabezpieczenie należytego wykonania kontraktu w formie papierowej. Gwarancja została ukształtowana jako abstrakcyjna. Suma gwarancyjna wynosiła 1.750.000 zł, która wygasła w dniu 30 czerwca 2012 r.
2. W toku realizacji kontraktu, Zleceniodawca wezwał Beneficjenta o ustanowienie na jego rzecz gwarancji zapłaty za roboty budowlane, w zamian za co wystąpił do Gwaranta z wnioskiem o wystawienie aneksu do gwarancji celem przedłużenia obowiązywania gwarancji do 31 grudnia 2012 r.
3. 29 czerwca 2012 r., przed wysyłką oryginalnego dokumentu aneksu pocztą do Beneficjenta, skan przygotowanego aneksu wysłany został Beneficjentowi pocztą elektroniczną. Zleceniodawca tego samego dnia anulował swój wniosek o wystawienie aneksu do gwarancji, gdy uzyskał informację, że Beneficjent nie ustanowił na jego rzecz gwarancji zapłaty. Dokument papierowy nie został wysłany Beneficjentowi.
4. W dniu 5 lipca 2012 r., Beneficjent złożył żądanie zapłaty z tytułu gwarancji, powołując się m.in. na treść otrzymanego pocztą elektroniczną skanu aneksu.

Jak w takiej sytuacji powinien zachować się Gwarant? Czy aneks wiąże w tej sytuacji?

GWARANCJA BANKOWA JAKO UMOWA

O formie gwarancji i momencie zawarcia aneksu w orzecznictwie

W opisywanej sytuacji aneks był nieważny - nie doszło do skutecznego przedłużenia okresu ważności gwarancji bankowej

W orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie wskazuje się, że jeżeli pod rygorem nieważności wymaga się, w stosunku do określonego oświadczenia woli składanego innej osobie, zachowania formy szczególnej w postaci pisma, to dla przyjęcia, że zostało ono złożone i wywołało skutki prawne, konieczne jest doręczenie adresatowi oryginału pisma zawierającego to oświadczenie woli.

[...] nie było zresztą racjonalnych podstaw do przyjęcia, że doszło do przedłużenia gwarancji bankowej do dnia 31 grudnia 2012 r., skoro powodowi, po uprzednim przesłaniu światłokopii, nie doręczono następnie oryginału dokumentu obejmującego zmianę nr 2 do gwarancji.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r., sygn. akt: I CSK 349/18

POPULARNE KLAUZULE GWARANCYJNE W ORZECZNICTWIE JAK UNIKNAĆ PUŁAPEK?

POPULARNE KLAUZULE GWARANCYJNE

OMÓWIENIE

Przykładowy katalog klauzul gwarancyjnych:

- Wymóg **formy żądania** (np. forma pisemna, forma elektroniczna)
- Należyte **wykazanie umocowania** (pełnomocnictwo, KRS, prawidłowe poświadczenie)
- **Poświadczenie podpisów przez bank**
- **Pośrednictwo banku**
- Wskazanie **numeru rachunku bankowego**
- Złożenie przez beneficjenta **oświadczeń o określonej treści**
- Przywołanie tytułu prawnego roszczenia **przysługującego beneficjentowi do zleceniodawcy**
- Załączenie wezwania **skierowanego do zleceniodawcy wraz z potwierdzeniem** nadania lub odbioru
- Wystąpienie z żądaniem przez uprawniony podmiot (**uwaga na grupy kapitałowe, oddziały – w tym spółek zagranicznych, cesję uprawnień z gwarancji**)
- Okres ważności gwarancji (**uwaga na to, który moment decyduje o złożeniu żądania wypłaty z gwarancji**)

ZAKRES GWARANCJI

JAKIE ROSZCZENIA SĄ OBJĘTE?

Klauzula pośrednictwa banku przy wystąpieniu z żądaniem wypłaty z gwarancji

W celu identyfikacji, żądanie Beneficjenta musi być przedstawione za pośrednictwem Banku prowadzącego rachunek, na który ma być dokonana zapłata z gwarancji. Bank ten potwierdzi, że podpisy złożone na żądaniu zapłaty należą do osób, które mogą zaciągać zobowiązania w imieniu Beneficjenta.

Żądanie zapłaty, pod rygorem nieważności, musi być złożone za pośrednictwem Banku prowadzącego rachunek bankowy Beneficjenta.

- czy pośrednictwo ma w tym wypadku wymiar jedynie techniczny, czy stanowi element gwarantujący, że żądanie złożone zostało przez uprawnioną do tego osobę?
- pracownik beneficjenta działający w charakterze „posłańca” banku?

UWAGA na wymóg „ w celu identyfikacji (...) „ !

ZAKRES GWARANCJI

JAKIE ROSZCZENIA SĄ OBJĘTE?

Klauzule wprowadzające wymóg poświadczenia podpisów przez bank beneficjenta

Bank prowadzący rachunek bankowy Beneficjenta potwierdzi, że żądanie zapłaty zostało podpisane przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta.

Żądanie zapłaty musi zostać złożone w formie pisemnej na adres Gwaranta wskazany w treści Gwarancji, przy czym w tej sytuacji bank prowadzący rachunek beneficjenta potwierdzi, że podpisy złożone na żądaniu zapłaty są zgodne z kartą wzorów podpisów złożoną w banku.

ZAKRES GWARANCJI

JAKIE ROSZCZENIA SĄ OBJĘTE?

Klauzule dotyczące wykazania stosownymi dokumentami, że żądanie zapłaty podpisane zostało przez osoby uprawnione do działania w imieniu beneficjenta

Pod rygorem odmowy zapłaty z Gwarancji, do żądania zapłaty należy załączyć dokument (w oryginale lub kopii poświadczonej przez notariusza) potwierdzający, że żądanie zapłaty zostało podpisane przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta.

ZAKRES GWARANCJI

JAKIE ROSZCZENIA SĄ OBJĘTE?

Klauzule podkreślające abstrakcyjny charakter odpowiedzialności Gwaranta

Wszelkie zmiany Umowy, której wykonanie zabezpieczone jest niniejszą gwarancją, nie wpływają na zakres odpowiedzialności Gwaranta.

Zmiana Umowy nie wpływa na ważność i treść niniejszej Gwarancji.

Wyплата z Gwarancji nastąpi niezależnie od jakichkolwiek zastrzeżeń zgłaszanych przez Zleceniodawcę i bez badania stosunku prawnego pomiędzy Zleceniodawcą a Beneficjentem.

ZAKRES GWARANCJI

JAKIE ROSZCZENIA SĄ OBJĘTE?

Żądanie zapłaty „na wszelki wypadek”

Zatem pozwana nie była uprawniona do żądania wypłaty gwarancji w pełnej (maksymalnej) wysokości, **w sytuacji gdy nie przysługiwały jej należne i wymagalne roszczenia, których pokrycie wymagało wypłaty całej gwarancji.** Przytoczone okoliczności wskazują, że pozwana nie była uprawniona do żądania wypłaty środków z gwarancji bankowej, a jednocześnie stawiają pod znakiem zapytania lojalność strony pozwanej jako kontrahenta umowy. Zeznania świadków (obu stron) wskazują na harmonijną współpracę i dużą dążność do dobrej woli po stronie wykonawcy, który dokonywał napraw nawet poza zakresem swojej odpowiedzialności. W tym kontekście, **przy braku wcześniejszego sformułowania pod adresem wykonawcy roszczeń i realnego zagrożenia ich niezaspokojenia** (co uzasadniałoby skorzystanie z gwarancji w celu pokrycia tych roszczeń) postawa strony pozwanej jest niezrozumiała.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 czerwca 2014 r., sygn. akt: I ACa 261/14

Niewątpliwie słusznie pozwana w pkt 14 uzasadnienia apelacji wskazuje na to, że strony w sposób maksymalnie szeroki starały się ująć przypadki, w których pozwana będzie mogła skorzystać z Gwarancji. **Tym niemniej nie uzasadnia to tezy, iż sięgnięcie po kwoty gwarancji mogło nastąpić w innym przypadkach aniżeli wynikających z faktu sformułowania przez uprawnionego skonkretyzowanych, wymagalnych roszczeń wpisujących się w nienależyte wykonanie lub niewykonanie umowy.** Przypadki wystąpienia „uchybień i nieprawidłowości w realizacji Kontraktu” winny być już w chwili żądania kwoty gwarancji skonkretyzowane, tak aby w istocie było wiadomo jakiemu celowi beneficjenta służyło skorzystanie z gwarancji. Wymagała tego chociażby zasada lojalności kontrahentów, a więc powstrzymania się od wszystkiego, co byłoby przejawem naruszenia zasad uczciwości i słuszności we wzajemnych relacjach. [...] **Interpretacja ta sprzeczna jest z zasadą lojalności kontraktowej i celami gwarancji, która ma służyć pokrywaniu rzeczywistych, wymagalnych a nie hipotetycznych roszczeń.**

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt: I AGa 175/18

ZAKRES GWARANCJI

JAKIE ROSZCZENIA SĄ OBJĘTE?

Żądanie zapłaty z powodu nieprzedłużenia gwarancji

W ocenie Sądu Apelacyjnego nieprzedstawienie zabezpieczenia obejmującego dodatkowy okres, tj. termin dłuższy aniżeli wskazany pierwotnie w gwarancji, nie stanowiło niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 1 umowy gwarancji. Nie przedstawienie takiej wydłużonej gwarancji przez zlecającego (podmiot wykonujący ekrany akustyczne) nie świadczyło o niewywiązaniu się lub nienależytym wywiązaniu się z umowy o roboty budowlane z dnia 27 kwietnia 2010 r. nr (...), której przedmiotem był montaż ekranów akustycznych, a który to przedmiot robót – jego należyte wykonanie – był zabezpieczony gwarancją z dnia 17 marca 2011 r. Podkreślenia wymaga, że gwarant był w pełni uprawniony do dokonania analizy przedłożonych przez beneficjenta gwarancji dokumentów, koniecznych do uruchomienia wypłaty sumy gwarancyjnej, w tym ich treści, a analiza zapisów tych dokumentów, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, słusznie doprowadziła pozwanego do decyzji o odmowie wypłaty żądanej kwoty.

*Pamiętać bowiem należy, że pomimo abstrakcyjnego i nieakcesoryjnego charakteru gwarancji, kwestia dokonania wypłaty sumy gwarancyjnej wiąże się z wysoce sformalizowanym postępowaniem, w zakresie analizy treści dokumentów stanowiących podstawę do dokonania wypłaty żądanej kwoty. **Zdaniem Sądu Apelacyjnego niezasadnym i nielogicznym byłoby przyjęcia założenia, że gwarancja ubezpieczeniowa zabezpiecza należyte wykonanie umowy o roboty budowlane w zakresie zobowiązania do przedłożenia zabezpieczenia w postaci gwarancji o dłuższym terminie obowiązywania, aniżeli pierwotnie określony. Umowa gwarancji nie może zabezpieczać obowiązku zlecającego do przedłożenia kolejnej gwarancji, lecz o dłuższym czasie obowiązywania. Taka konstrukcja prowadziłaby do konstatacji, że umowa gwarancji zabezpiecza ewentualne nieprzedstawienie zabezpieczenia w postaci gwarancji o dłuższym terminie.***

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2017 r., sygn. akt: I ACa 183/16

TERMIN WAŻNOŚCI O CO WARTO ZABIEGAĆ?

Termin wejścia w życie gwarancji – gwarancja jest umową, zatem wystawienie gwarancji następuje **z chwilą przyjęcia przez beneficjenta oferty gwaranta zawierającej treść umowy gwarancji**, niezależnie od tego, czy beneficjent ją otrzyma, czy też nie:

- w przypadku gwarancji papierowej - **w momencie jej wysłania lub przekazania** przez gwaranta lub jego przedstawiciela beneficjentowi, jego przedstawicielowi lub niezależnemu przewoźnikowi (np. pocztą), jeżeli gwarant nie ma już możliwości „odzyskania” gwarancji.
- w przypadku gwarancji w formie elektronicznej - **w chwili jej przekazania beneficjentowi drogą elektroniczną.**

Termin rozpatrzenia żądania zapłaty wskazany w treści gwarancji - zazwyczaj **7 lub 14 dni kalendarzowych** (dopuszczalne jest również określenie terminu w dniach roboczych) **od dnia doręczenia** (najczęściej: pod aktualny adres siedziby gwaranta).

JAK SKUTECZNIE ZŁOŻYĆ ŻĄDANIE?

KLAUZULA POŚWIADCZENIA PODPISU, POŚREDNICTWO BANKU

Tytułem przypomnienia:

- gwarant bada żądanie zapłaty z gwarancji **jedynie pod kątem spełnienia wymogów formalnych**
- gwarant co do zasady **nie ma prawa badać, czy żądanie zapłaty z gwarancji jest zasadne merytorycznie**
- gwarant analizuje i ocenia **jedynie treść przedstawionego mu żądania zapłaty z załącznikami**

Skuteczność złożenia żądania zapłaty wynika więc przede wszystkim z dotrzymania przez beneficjenta wymogów formalnych określonych w gwarancji.

JAK SKUTECZNIE ZŁOŻYĆ ŻĄDANIE?

KLAUZULA POŚWIADCZENIA PODPISU, POŚREDNICTWO BANKU

Jeśli przedstawione gwarantowi żądanie zapłaty:

1. spełnia wymogi formalne – gwarant dokonuje wypłaty z gwarancji na rzecz beneficjenta,
2. nie spełnia wymogów formalnych – gwarant odmawia wypłaty z gwarancji.

Wyjątek od powyższego: zarzut nadużycia gwarancji

JAK SKUTECZNIE ZŁOŻYĆ ŻĄDANIE?

KLAUZULA POŚWIADCZENIA PODPISU, POŚREDNICTWO BANKU

forma pisemna/forma elektroniczna

poświadczenie podpisów przez bank
lub notariusza (a w tym wymogi
co do treści takiego poświadczenia)

poświadczenie odpisów/kopii załączanych
dokumentów za zgodność
z oryginałem przez określone osoby

Na co zwracać uwagę w klauzuli:

1. Sposób, w jaki należy skutecznie dostarczyć żądanie gwarantowi (pocztą, przez e-mail)
2. Sposób, w jaki gwarant badał będzie dochowanie formy żądania (prawidłowość złożenia podpisów, prawidłowy nośnik)

Na co zwracać uwagę w klauzuli:

1. Jaki sposób sformułowania i złożenia poświadczenia jest uznawany za skuteczny
2. Określenie, kto (oraz w jakim zakresie) jest uprawniony do skutecznego dokonywania poświadczeń

JAK SKUTECZNIE ZŁOŻYĆ ŻĄDANIE?

KLAUZULA POŚWIADCZENIA PODPISU, POŚREDNICTWO BANKU

obowiązek dołączenia uprzedniego wezwania
zlecniodawcy gwarancji do spełnienia
świadczenia

wymóg zawarcia oświadczeń odpowiedniej treści

obowiązek załączenia określonych
dokumentów do pisma zawierającego żądanie
zapłaty

Na co zwracać uwagę w klauzuli:

1. Warunki uznania wezwania za skutecznie złożone (ważne w kontekście badania np. wymogu wymagalności roszczenia objętego żądaniem)
2. Czy z wezwaniem dołącza się potwierdzenie nadania lub potwierdzenie doręczenia

Na co zwracać uwagę w klauzuli:

1. Sposób skutecznego złożenia oświadczeń i dokumentów (w treści żądania, w załączeniu do żądania)
2. Sposób, w jaki przedłożony mają zostać dokumenty wymagane gwarancją (oryginały papierowe, kserokopie, pliki pdf)
3. Czy można uzupełnić wymagane oświadczenia i dokumenty po złożeniu żądania zapłaty

JAK SKUTECZNIE ZŁOŻYĆ ŻĄDANIE?

KLAUZULA POŚWIADCZENIA PODPISU, POŚREDNICTWO BANKU

przekazanie żądania za pośrednictwem banku prowadzącego rachunek bankowy beneficjenta

Na co zwracać uwagę w klauzuli:

1. Jaka forma przekazania żądania przez pośredniczący bank będzie skuteczna
2. Czy terminy przekazania żądania wiążące Beneficjenta wiążą też pośredniczący bank

JAK SKUTECZNIE ZŁOŻYĆ ŻĄDANIE?

KLAUZULA POŚWIADCZENIA PODPISU, POŚREDNICTWO BANKU

Klauzule wprowadzające wymóg poświadczenia podpisów przez bank beneficjenta

Bank prowadzący rachunek bankowy Beneficjenta potwierdzi, że żądanie zapłaty zostało podpisane przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta.

Żądanie zapłaty musi zostać złożone w formie pisemnej na adres Gwaranta wskazany w treści Gwarancji, przy czym w tej sytuacji bank prowadzący rachunek beneficjenta potwierdzi, że podpisy złożone na żądaniu zapłaty są zgodne z kartą wzorów podpisów złożoną w banku.

JAK SKUTECZNIE ZŁOŻYĆ ŻĄDANIE?

KLAUZULA POŚWIADCZENIA PODPISU, POŚREDNICTWO BANKU

Klauzule dotyczące wykazania stosownymi dokumentami, że żądanie zapłaty podpisane zostało przez osoby uprawnione do działania w imieniu beneficjenta

Pod rygorem odmowy zapłaty z Gwarancji, do żądania zapłaty należy załączyć dokument (w oryginale lub kopii poświadczonej przez notariusza) potwierdzający, że żądanie zapłaty zostało podpisane przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta.

POPULARNE KLAUZULE GWARANCYJNE W ORZECZNICTWIE – JAK UNIKNAĆ PUŁAPEK?

Sposób na ochronę gwaranta: ścisły rygorizm gwaranta przy badaniu wymogów formalnych:

*Tak samo musi postąpić gwarant, jeżeli w gwarancji zostało ustalone, iż oświadczenie ma być dołączone do żądania zapłaty, a zostanie zawarte w treści żądania zapłaty lub złożone odrębnie. **Gwarant odmówi zapłaty także wówczas, gdy z gwarancji wynikało, iż oświadczenie beneficjenta ma być złożone odrębnie, a zostanie zawarte w treści żądania zapłaty lub w dołączonym do niego dokumencie.** Natomiast, gdy w gwarancji nie została wskazana forma oświadczenia, nie jest ona przedmiotem badań gwaranta. Podkreślić więc należy, że **treść oświadczenia powinna być zgodna ze wskazaną w gwarancji.** Jeżeli np. w gwarancji zostało określone, iż gwarant zobowiązuje się do zapłacenia sumy gwarancyjnej, na żądanie zapłaty zawierające oświadczenie „że Spółka nie zapłaciła kar umownych, będąc do tego zobowiązana w związku z nieprawidłowym wykonaniem Umowy”, to taka powinna być treść oświadczenia beneficjenta. Gwarant odmówi zapłaty, jeżeli z omawianego oświadczenia wynika, iż: „Spółka nie zapłaciła kar umownych, będąc do tego zobowiązana, w związku z niewykonaniem Umowy” lub „Spółka nie wywiązała się z zobowiązań wynikających z Umowy”.*

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa 183/16

*Wbrew przekonaniu powoda **nie można formalnych wymogów realizacji gwarancji lekceważyć tak dalece, by poprzestać na wymogu wyrażenia przez beneficjenta intencji uzyskania zapłaty i oczekiwać, że konieczne jego oświadczenia gwarant wyłuska z dokumentów o innym charakterze i przeznaczeniu, np. korespondencji z dłużnikiem, tu – jak wskazano – nieoczywistej.***

Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 września 2013 r., sygn. akt I ACa 808/13

POPULARNE KLAUZULE GWARANCYJNE W ORZECZNICTWIE – JAK UNIKNAĆ PUŁAPEK?

Sposób na ochronę gwaranta: klauzula zapłaty bezspornej kwoty

Gwarant zobowiązuje się do zapłaty bezspornej kwoty.

Gwarant zobowiązuje się zapłaty bezspornej kwoty, tj. kwoty uznanej na piśmie przez zobowiązanego. Do żądania zapłaty należy załączyć pismo, o którym mowa w poprzednim zdaniu.

POPULARNE KLAUZULE GWARANCYJNE W ORZECZNICTWIE – JAK UNIKNAĆ PUŁAPEK?

Sposób na ochronę gwaranta: klauzule wyłączające odpowiedzialność gwaranta

Gwarancja wygasa, w przypadku zwrotu Gwarantowi oryginału dokumentu gwarancji.

Z chwilą zwrotu bankowi oryginału gwarancji, nawet przed upływem terminu jej ważności, odpowiedzialność wynikająca z niniejszej gwarancji ustaje.

POPULARNE KLAUZULE GWARANCYJNE W ORZECZNICTWIE - PRZYKŁADY ZAPISÓW, KTÓRE W PRAKTYCE PROWADZĄ DO SPORÓW

Uwaga na pełnomocnictwo! Sprawa dotyczyła żądania zasądzenia odsetek za opóźnienie w związku z opóźnieniem w spełnieniu świadczenia z gwarancji.

Sąd Okręgowy wskazał bowiem, że w sytuacji złożenia pełnomocnictw ogólnych (których złożenie Sądu Okręgowy uznał za dopuszczalne), powinien był jednak dochować należytej staranności, by przekonać gwaranta o spełnieniu wymogów formalnych. Tymczasem beneficjent zdecydował się na złożenie pliku dokumentów i aktów prawnych odnoszących się do organizacji [...] pozostawiając ubezpieczycielowi ich interpretację. Nie złożył choćby wyjaśnień, nie powołał odpowiednich postanowień, by ułatwić mu weryfikację umocowania ... i.... .”. Innymi słowy, podstawą oddalenia powództwa nie był fakt, że do żądania wypłaty gwarancji zostały załączone pełnomocnictwa ogólne, ale fakt, że załączone pełnomocnictwa ogólne zostały jednocześnie w swojej treści ograniczone przez odwołanie do statutu i regulaminu organizacyjnego. Tymczasem, treść regulaminu i statutu organizacyjnego, w ocenie Sądu Okręgowego, nie była jednoznaczna i nie pozwalała stwierdzić, czy załączone pełnomocnictwa zawierają w sobie umocowanie do żądania wypłaty gwarancji. Sąd Apelacyjny w pełni podziela to stanowisko.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 marca 2023 r., sygn. akt: VII AGa 1284/22

POPULARNE KLAUZULE GWARANCYJNE W ORZECZNICTWIE - PRZYKŁADY ZAPISÓW, KTÓRE W PRAKTYCE PROWADZĄ DO SPORÓW

Uwaga na pełnomocnictwo! Jakie jest wymagane do żądania zapłaty z gwarancji – ogólne, czy rodzajowe? Zmiana orzecznictwa

*Okoliczności charakteryzujące odpowiedzialność gwaranta, które przytacza Sąd Apelacyjny mogłyby usprawiedliwiać co najwyżej oczekiwanie, że osoba działająca w imieniu udzielającego gwarancji będzie legitymować się pełnomocnictwem szczególnym, a to ze względu na szczególny rygoryzm odpowiedzialności gwarancyjnej, ale **brak jest racji za tym, żeby od osób żądających spełnienia świadczenia z gwarancji wymagać pełnomocnictwa rodzajowego do złożenia akurat tego oświadczenia woli (...)***

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2018 r., sygn. akt: CSK 662/17

*Trafnie zatem Sąd Apelacyjny ocenił, że pełnomocnictwo, którym dysponował radca prawny P. Ł., który podpisał żądanie wypłaty z gwarancji **było pełnomocnictwem ogólnym. Wadliwie jednak przyjął, że jest ono niewystarczające do zgłoszenia tego żądania.***

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2023 r., sygn. akt: II CSKP 732/22

JAK SOBIE PORADZIĆ Z GWARANCJĄ ELEKTRONICZNĄ? AKTUALNE PROBLEMY

JAK SOBIE PORADZIĆ Z GWARANCJĄ ELEKTRONICZNĄ?

AKTUALNE PROBLEMY

Skutki niedogodności związanych z praktyką stosowania w obrocie gwarancji elektronicznej:

- Spór ze stronami o to, czy i w jakim zakresie gwarancja obowiązuje,
- Problemy z dochowaniem formy oświadczeń woli i dokumentów składanych przez strony,
- Brak możliwości skutecznego wystawiania aneksów do gwarancji,
- Brak obowiązywania ustanowienia skutecznego zabezpieczenia z tytułu gwarancji,
- W reżimie zamówień publicznych - odrzućcie oferty ze względu na nieprawidłowe wniesienie wadium.

JAK SOBIE PORADZIĆ Z GWARANCJĄ ELEKTRONICZNĄ?

AKTUALNE PROBLEMY

Najczęstsze niedogodności związane z wystawianiem gwarancji w formie elektronicznej oraz jak im zapobiec

dokument w formie elektronicznej – to znaczy jaki?
(dokument gwarancji, aneksy, załączniki do żądania zapłaty)

Rozwiązanie:

- dokładne określenie w treści gwarancji, jakiego rodzaju dokument (oraz w jaki sposób sporządzony) spełnia wymogi formy elektronicznej

JAK SOBIE PORADZIĆ Z GWARANCJĄ ELEKTRONICZNĄ?

AKTUALNE PROBLEMY

Najczęstsze niedogodności związane z wystawianiem gwarancji w formie elektronicznej oraz jak im zapobiec

czy mogę skutecznie podpisać gwarancję
profilem zaufanym?

kto może składać oświadczenia woli przy
gwarancji elektronicznej?

Rozwiązanie:

- wskazanie, jaka forma oświadczenia woli będzie skutkowałą zawarciem gwarancji albo złożeniem żądania zapłaty z tej gwarancji (np. tylko poprzez złożenie na dokumencie podpisu kwalifikowanego),
- doprecyzowanie, kto jest uprawniony do skutecznego złożenia oświadczenia woli o zawarciu gwarancji (i w jaki sposób jest to weryfikowane),

JAK SOBIE PORADZIĆ Z GWARANCJĄ ELEKTRONICZNĄ?

AKTUALNE PROBLEMY

Najczęstsze niedogodności związane z wystawianiem gwarancji w formie elektronicznej oraz jak im zapobiec

jak zapisać plik z dokumentem gwarancji żeby był
wiązący?

Rozwiązanie:

- doszczegółowienie, w jakim formacie oraz na jakim nośniku utrwalone mają zostać gwarancja i związane z nią dokumenty (pdf, xml),

JAK SOBIE PORADZIĆ Z GWARANCJĄ ELEKTRONICZNĄ?

AKTUALNE PROBLEMY

Najczęstsze niedogodności związane z wystawianiem gwarancji w formie elektronicznej oraz jak im zapobiec

kiedy gwarancja elektroniczna zostaje skutecznie
wystawiona?

od kiedy obowiązują aneksy wystawione
elektronicznie?

Rozwiązanie:

- podkreślenie, z jakim momentem następuje skuteczne wystawienie gwarancji i jej aneksów (np. w chwili jej przekazania beneficjentowi drogą elektroniczną)

JAK SOBIE PORADZIĆ Z GWARANCJĄ ELEKTRONICZNĄ?

AKTUALNE PROBLEMY

Najczęstsze niedogodności związane z wystawianiem gwarancji w formie elektronicznej oraz jak im zapobiec

czy gwarancję (i dokumenty z nią powiązane) mogą przekazywać mailowo?

Rozwiązanie:

- doprecyzowanie, w jaki sposób elektroniczne dokumenty mogą być przekazywane między stronami (np. poprzez wskazanie konkretnego adresu e-mail)

DZIĘKUJĘ ZA PAŃSTWA UWAGĘ
ZAPRASZAM DO DYSKUSJI

Przemysław
Wierzbicki

Managing Partner | Adwokat

p.wierzbicki@wierzbickico.pl

Wierzbicki & Co

MODERN LAW
FOR A CHANGING WORLD.

UL. GRZYBOWSKA 78
00-844 WARSZAWA

+48 22 378 26 14
SEKRETARIAT@WIERZBICKICO.PL

Zapraszamy na
30 minut przerwy

BNP PARIBAS

BNP PARIBAS
FAKTORING

**Skuteczne zarządzanie
ryzykiem i płynnością.
Perspektywa faktora i ubezpieczyciela**

BNP PARIBAS
FAKTORING

Skuteczne zarządzanie ryzykiem i płynnością. Perspektywa faktora i ubezpieczyciela

Joanna Pająk
Dyrektor Biura Oceny Ryzyka
Allianz Trade

Bartłomiej Mystkowski
Head of Global ASGET Region
Senior Manager Global
Atradius S.A. oddział w Polsce

Mieczysława Fyk – Łazar
Wiceprezes, Dyrektor Operacyjna
Adamietz S.A.

Sebastian Lorecki
Credit Manager
Samsung Electronics

Dorota Dąbalewska
Członkini Zarządu ds. ryzyka
BNP Paribas Faktoring

Agnieszka Fieback
Członkini Zarządu ds. sprzedaży
BNP Paribas Faktoring – moderator

Tomasz Drebot
Członek Zarządu
RiskMan – moderator

BNP PARIBAS
FAKTORING

**Skuteczne zarządzanie
ryzykiem i płynnością.
Perspektywa faktora i ubezpieczyciela**

BNP PARIBAS
FAKTORING

BNP PARIBAS

Gwarancje i faktoring jako filary bezpiecznego finansowania biznesu